

ELŐFIZETÉS

NYELVEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hétre 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hétre 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 50 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, november 27.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A kisemberek érdeke.**
- A képviselőház ülése.**
- Mi lesz Kinával?**
- Botrány egy gyűlésen.**
- Negyvenezer koronás alapítvány a vöröskereszt-egyletnek.**
- A beteg csár.**
- Jótkony hölgyek.**
- A vitás párbajképesség.**
- Janszky meghalt.**
- A Sárossy-utcai gyilkosság.**
- A Kölcsey-egyesület ülése.**
- Harun al Rasid a megyeházán.**
- Az első bál.**
- Egy eljegyzés története.**
- Tárca: A szakácsné férjhez megy.** Irta: Csehov Antal.
- Regény-Csarnok: A kétlelkű ember.** Irta: Groller Balduin.

A kisemberek érdeke,

Arad, november 26.

Sokat irtak és beszéltek nálunk már az állami gyámkodás ellen, és tényleg köz- és magánéletünk számtalan eseteiben állandóan ott van a hatósági lábatlankodás részint a törvényhozás intézkedése, vagy a kormány rendelkezése, vagy egyes közegek turbuzgósága folytán. Különösen a pénz- és veradó ellenőrzése oly zaklató felügyelet alatt tartja egyesek és társulatok életét és működését, hogy ez már igazán semmi kívánni valót sem hagy hátra. De míg a kincstár a saját érdekei megőrzése körül a végletekig megy, addig a

nép, különösen a kiskorubb és tudatlanabb osztály az ő existenciájának igen sok viszonylatában a legnyiltabban üzött becsapások- és szipolyozásoknak van kitéve, és épen nem élvezzi érdekei megvédésében azt a hatósági oltalmat, a melyet megérdemelne.

Pedig alig lehetne az államra nézve hasznosabb és gyümölcsözőbb intézkedés, mint a parasztság és általában a kis existenciák állandó felügyelete, kimélete és védelme. Ezek egészséges életföltételei képezik a nemzet fájának legdusabban hajtó ágait és a legbiztosabb adóalapot. Az a bizonyos furfang, melylyel a paraszt védekezik és az a hagyományos bizalmatlanság, melylyel mindenki iránt viseltetik, a kivel dolga van, nála az életfentartás ösztöne, mely az ügyvéd, pap, jegyző, tanító, szatócs korcsmáros stb. ellenében, kik mind tőle s utána élnek, óvatosságra készíti.

És mégis, talán épen a bizalmatlansága és takarékkossági hajlamainál fogva esik a kis emberek osztálya leginkább a nép-ámitó szédelgések és nagyban üzött becsapások áldozatául.

Azt hitte volna az ember, hogy a szomorú emlékü „Miskolci kiházasító egyesület”-nek, mely pár évtized előtt az Alföld magyar parasztságának és kisiparos osztályának épen a legszegényebb részét fosztotta ki megtakarított filléreiből — esetéhez hasonló többé már elő nem fordulhat, különösen, hogy egyidejűleg pár nagy

apparátussal dolgozó biztosító intézet is beadta derekát. Azt lehetett volna várni, hogy alsóbb néprétegek bizalmára alapított, abból élőködő vállalkozások megfelelőbb hatósági ellenőrzés alá vétetnek. Fájdalom, ez mindedig nem történt meg és a többek közt ujabban ismét egy kiházasító és temetkezési egyesület viselt dolgairól kell hirt adnunk. Ugyanis a „Hataladás” nevét viselő ily nemű fővárosi egyesület tegnapi közgyűlésén nyilvánvalóvá lett a fizetésektelenség és ennek kapcsán ismét számtalanok, kik minden megtakarított fillérjüket helyezték ott el, hogy maguknak, gyermekeiknek, adandó esetre egy kis segédelmet biztosítsanak, véres verejtékkel szerzett keresményüktől elestek.

Föl sem lehet mérni az ilyen s ehhez hasonló esetek mind sűrűbb előfordulásának pusztító hatását, mely nemcsak a nép anyagi megkárosodásában áll, hanem különösen azon alig helyrehozható romlásban, melyet az ilyen esetek a nép erkölcsi érzületében véghez visznek. Megingatja annak hitét Isten és emberekben; elveszti bizalmát a gondviselés meg a földi igazság iránt, mely őt a hatóság szeme lattára engedi kifosztatni; kétségbeesik szerencséje és a munka sikere és becse felől.

Az ilyen esetek eléggé megdöbbenők arra nézve, hogy a kormány és törvényhozás figyelmét végre az orvoslatra felhívják. Ha már a biztosítást nem tartjuk

TÁRCA.

A szakácsné férjhez megy.

Irta: Csehov Antal.

Grisa, a hét éves kölyök, az ajtóban állott s bepislogott a kulcslyukon. Mert azt hitte, hogy a konyhában valami rendkívüli, valami szokatlan dolog történt. A konyhaasztalon, amelyen rendszeren húst és zöldséget szoktak apróra vagdalni, egy kocsisruhába öltözött nagy, kövér legény ült; vörösbarna haja és nagy szakála volt s izzadság gyöngyözött az arcán. A jobb kezében egy csészét tartott és teát ivott, miután a cukrot fogaival oly csikorgatva harapta ketté, hogy Grisa ideges borzongást érzett a hátán.

Vele szemben egy piszkos széken az öreg Akszinya Stepanovna ült és szintén teát ivott, az asszonynak arca nagyon komoly volt, s bizonyos ünnepélyesség sugárzott le róla. A konyha urnőjének, — Palegaja szakácsnének a kályka körül akadt valami dolga s nyilvánvaló volt, hogy valami miatt mindig elfordítja az arcát.

Mikor Grisa mégis meglátta, észrevette, hogy egészen ki van pirulva, majd egyszerre csak halálsáppadt lett, hogy egy perc múlva ismét kipiruljon: nagyon gyorsan változtatta a színét. Remegő kézzel rakosgatta a késeket, villákat és tányérokat, ide-oda járt-kelt a konyhában, mintha nagyon foglalatostkodnék, pe-

dig tulajdonképpen nem csinált semmit. Az asztal felé, amely mellett teát ittak, nem nézett volna egy világerő se s Akszinya kérdéseire röviden válaszolt, anélkül, hogy rá nézett volna.

— Ígyék csak, Danilo Szemjonics, — biztatta Akszinya a kocsis. — Es miért iszik mindig teát, mindig csak teát? Ígyék egy kis pálinkát is!

Es eléje tolt egy kis pálinkás üveget, meg egy poharat, — miközben gonoszul nézett rá.

— Nem szoktam, köszönöm! — szolt a kocsis.

— Ugyan milyen ember maga! Egy kocsis, aki nem iszik... Hiszen egy legényember meg se tudná állani, hogy ne ígyék! Töltjön hát!

A kocsis rápislantott az üvegre, majd az öregasszony arcára s aztán elváltozott az arca. — mintha csak azt gondolta volna: „Nem vén boszorkány, nem fogsz rászedni.”

— Nem iszom, köszönöm, ne is kínáljon... Az én foglalkozásommal nem fér össze az iszákosság. Az iparos ihatik, mert mindig egy helyen él, míg a magamfajta ember mindig az emberek szeme előtt van. — Hát nem így van? Ha bemegek a pálinkamérésbe, elszalad a lovam. — Ha pedig becsipek, akkor meg attól kel félnem, hogy elalszom, vagy lesem a bakról. Már csak ilyen az én foglalkozásom.

— Es mennyit keres naponként, Danilo Szemjonics?

— Nem mindig egyformán. Néha három rubelt is keresek, néha meg egy kopeket se. Manapság nem sokat ér az én mesterségem. Hiszen tudják, hogy a bérkocsisok már úgy elszaporodtak, hogy felét vízbe kellene fojtani. A széna drága, az urak ma már keveset fizetnek; meg aki csak szerét ejtheti, lóvonaton jár. De én azért még sem panaszkodom, hanem hálát adok az istennek. Jól lakhatom mindig, van tisztességes ruhám... sőt még mást is eltarthatnék... (a kocsis Pelagejára pillantott)... ha ez másnak is úgy tetszik.

Hogy azután mit beszéltek, — azt Grisa már nem hallotta. A mama meglátta a konyhaajtóban s beküldte a gyerekszobába tanulni.

— Majd adok én neked hallgatózni! Eredj tanulni!

Mikor Grisa bement a gyerekszobába elővette és kinyitotta az olvasókönyvét, de nem bírt olvasni. Nem hagyta nyugodni az, amit látott és hallott.

— A szakácsné férjhez megy... gondolta magában. Ez különös. Nem értem, miért házasodnak az emberek. Mama férjhez ment a papához, Veruska néni Pável Andreicshez. Nos, a papa, meg Pável Andreics megházasodhatott: van arany orálánczuk, szép ruhájuk s mindig ki van fényesítve a csizmájuk; de ez a rettenetes kocsis, akinek vörös az orra s aki csak posztócsizmát visel, hogy házasodik ez?...

még időszerűnek államosítani, és tehetetlenül nézzük, hogy ezen czímen idegen vállalatok súlyos milliókat vigyenek ki az országból, gondoskodjunk legalább arról, hogy a szegény ember véres verejtékkel szerzett és gyűjtött filléreit szemünk látára ne csalja ki tőlük a szabadalmazott szédelgés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —
Budapest, november 26.

Ha tőzsdei műszavakkal akarnák kifejezni a mai ülés lefolyását, így kellene azt jellemezni: a hangulat bágyadt; érdeklődés lanyha. itt-ott a zérón alól. Beszélési kedv általában csekély, részletekben csupán Barta Ödönben 90 százalék stb. stb.

A vitát ugyanis majdnem kizárólag Barta Ödön vezette az egész ülés alatt. A miniszter végül még egy módosítását is elfogadta. A részletes tárgyalást ma befejezték.

Tudósításunk itt következik:
Összeférhetlenségi ügyek.

Elnök: Perczel Dezső.
A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Darányi Ignác, Plósz Sándor, Cseh Ervin miniszterek.
Elnök a múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után betérjeszti az irományokat.
Apáthy Péter, az összeférhetlenségi bizottság elnöke betérjeszti a bizottság nevében az elintéztet összeférhetlenségi esetekre vonatkozó jelentését, a mely szerint eddig 57 esetet intéztek el véglegesen.

Az öntöző csatornák.

Major Ferencz kijelenti, hogy Darányi miniszter felvilágosító nyilatkozatai után eláll beadni szándékolt módosításától.
Komjáthy Béla: Nincs szándékában egyáltalán lerontani azt a nagy hatást, a melyet a miniszter a Háza szombati kijelentéseivel tett. Az ármentesítő társaságok működésének üdvös voltát soha sem vonta kétségbe. Kijelenti, hogy nem akart ellentétet kelteni a földmívelési és kereskedelmi miniszterek között, csupán az érdekkörök közötti ellentétekre akart rámutatni. Az öntöző és hajózási csatornák együttes megoldását fontos okokból kívánja. Hosszabban beszél a hajózhatóság szükségéről.
Darányi Ignác miniszter kijelenti, hogy a Duna és Tisza közötti csatorna tervezete már készül a kereskedelmi miniszteriumban. A há-

rom Körösnek hajózhatóvá tétele szintén tervbe van véve. Minthogy azonban ez 5 millióba kerül, egyelőre nem állithatta bele a költségvetésbe. Kéri a szakasz elfogadását. (Helyeslés.)
A szakaszt elfogadták.
A 10. §-nál
Barta Ödön két kisebbszerű módosítást nyújt be, amelyek közül a egyiket
Darányi miniszter s azután a Ház is elfogadta.

A 14. §-nál
Barta Ödön: Kérde, hogy elvállalja-e a miniszter az erkölcsi felelősséget a javaslat utolsó szakaszáért? Kéri annak átdolgozását.

Hieronym Károly Barta aggályait túlzottnak tartja. A kötelező társulásra azért van szükség, mert pl. ha 100 hold rétet öntöznek, a ki azt mondaná, hogy ha mind a két szomszédom öntöz, az én rétem is meg lesz öntözve, minek öntöztessenek én is, és miért ne vonnám ki magam a társulási hozzájárulás alól. Változatlanul kéri a szakasz elfogadását. (Helyeslés.)

Darányi miniszter hozzájárul Hieronymi fejtegetéséhez. A szakaszt a visszabájoszási törvényből vették át. A vízjogi törvényben benne van, hogy a birtokosok háromnegyed része vízszabályozó társulattá alakulhat a negyedik negyed kisebbségével szemben. A magánjog megvédésében a javaslat a legmesszebb pontig elment, de illuzóriussá a javaslatot tenni nem lehet. (Helyeslés.)

A szakaszt elfogadták.
A 15. §-nál
Bartha Ödön polemizál a miniszterrel.
A szakaszt elfogadták.
A 17. §-nál
Darányi miniszter a befizetésekre vonatkozólag módosítást nyújt be, melyet a Ház vita nélkül elfogadott.
A 22. §-nál
Barta Ödön tiltakozik az ellen, hogy a kormány olyan autonóm társulatra, mint a minők az öntöző társulatok lesznek, olyan munkálatokat diktálhasson rá, a melyeket azok szükségeseknek nem tartanak. Ily irányban módosítást nyújt be.

Darányi miniszter éppen a kisebbség érdekeit kívánta megoltalmazni e szakasszal. Az öntöző társulati miniszteri biztos hatáskörét különben megszorította. (Helyeslés.)
A szakaszt változatlanul fogadták el.
A 25. §-nál

Darányi miniszter új szövegét fogadták el. Szünet után.
Barta Ödön a miniszter módosítására megjegyzéseket tesz.
Hieronym Károly és **Darányi miniszter** felvilágosítása után a szakaszt a miniszter szövegével fogadta el.

A 26. és 27. §-nál ismét
Barta Ödön beszélt, de a szakaszokat a Ház elfogadta.
A 45. §-nál
Bartha felszólalása és **Darányi miniszter** felvilágosítása után elfogadták.
A további munkarend.
Szilágyi Dezső a 46-ik szakaszról kihagyatni kéri a földhitelintézetre való hivatkozást. A javaslatot elfogadták.
Ezzel az egész javaslatot letárgyalták és vita nélkül megszavazták a rumaklenaki viczinális vasutára vonatkozó törvényjavaslatot is.
Holnap nem lesz ülés. Szerdán a jövő évi költségvetést tárgyalják.

TÁVIRATOK.

Visszavont tilalom.

Bécs, nov. 26. Egy rektori hirdetmény arra való tekintettel, hogy a diák-egyesületek biztosították a rektort, hogy gondoskodni fognak az egyetemen a rend és nyugalom főtartásáról, visszavonja az április 11-én kihirdetett jelvényviselési tilalmat. A *bummel* néven ismert sétákat is újra megengedték.

Radoszlavov lemond.

Szofia, nov. 26. Híre jár és egy szófiai lap is regisztrálja, hogy **Radoszlavov** belügyminiszter a **Paprikov** hadügyminiszterrel támadt nézeteltérés miatt lemondott. Autentikus jelentés még nincs erről a dologról.

A mohamedán rablók.

Konstantinápoly, nov. 26. Az *Agence de Constantinopel* gyűlöletes koholmányok nyilvánítja azt a híresztelést, hogy Ruméliában 50 főnyi mohamedán rablóbanda fosztogat és gyilkol.

Mi lesz Kinával?

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

London, november 26.

A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből 24-iki kelettel: A diplomáciai testület ma délelőtt záróülést tartott, amelyen egyetértően megállapították az előzetes békeszerződés föltételeit. Ha az egyes kormányok ezeket a föltételeket jóváhagyják, megkezdhetik a végleges tárgya-

S miért akarja Akszinya, az a vén banya, hogy a szegény Pelageja hozzá menjen feleségül.
Mikor a vendég elment a konyhából, Pelageja bejött a gyerekszobába takarítani. Még nem csillapodott le az izgatottsága. Alighogy hozzáért a seprővel a padlóhoz s minden sarokt őtször is kisöpört. Sokáig bent volt abban a szobában, amelyben a mama ült. Nyilván nem szeretett egyedül lenni s különben is nagyon szerette, ha valaki előtt kedvére kibeszélte magát.
— Már elment, — szólt a szakácsné, mikor látta, hogy a mama nem akarja megszórtani.
— Bizonyosan jó ember, — szólt a mama, anélkül, hogy abbahagyta volna a varást. — Olyan józan, olyan komoly embernek tetszik!
— Istenemre mondom, nagyságos asszony, én nem megyek hozzá! — szólt Pelageja nagyon elpirulva. — En nem megyek hozzá!
— Ugyan ne komédiázz! Nem vagy már gyerek! Ez komoly dolog, meg kell fontolnod!
. . . Tetszik neked ez az ember?
— Ugyan mit gondol, nagyságos asszony! — szólt Pelageja szégyenlősen. — Olyan valakit kérdez, hogy . . . istenem . . .
„Ugyan miért nem mondja meg határozottan, hogy nem tetszik, neki”. — gondolta magában Grisa, aki figyelmesen halgaldzott.

— Ugyan ne szégyenlősködjél! . . . Tetszik, vagy nem?
— De hiszen öreg! Hahaha!
— Ugyan mit beszélsz! — szólt be a másik szobából Akszinya. — Még nincs negyven éves se. És miért akarsz éppen fiatalhoz menni? Te ostoba, ne azt nézd, hogy szép ember-e? Menj hozzá és azzal vége!
— Istenem, én nem megyek hozzá! — kényeskedett Pelageja.
— Bolond vagy. En nem értem, ugyan milyen emberre vágyakozol? Más a te helyedben térdre borulva adna hálát az istennek, te pedig azt mondd, hogy — nem megyek hozzá! persze mindig csak a levélhordóra, meg a házi tanítóra kacshintatsz. Grisának a tanítóján felejtette a szemét, nagyságos asszony. Oh a szemtelen!
— Láttad ezt a Danilót már azelőtt is? — kérdezte Pelageját a ház urnője.
— Ugyan hol láttam volna? Ma láttam először. Akszinya nem tudom, honnan hozta. És én nem tudom, hol vetett rám a szemét?
Délben, mikor Pelageja az ebédet behozta, mindnyájan csak őt nézték s a kocssal bosszantották. Természetesen borzasztóan elpirult s elkényszeredetten mosolygott.
— Borzasztóan szégyenletes dolog lehet a férjhezmenés, — gondolta magában Grisa.
Minden étel el volt sózva, a marhasültben egy kis szalagott találtak, a csirke pedig még oly nyers volt, hogy a vér látszott rajta. A legkülönösebb pedig az volt, hogy Pelageja

minduntalan elejtett valamit, hol egy tányért, hol egy kést; de e miatt senki sem tett neki szemrehányást, úgy látszott, hogy mindnyájan érzik, milyen lelkiállapotban van. Csak egyszer szólt a papa dühösen a mamához:
— Nem értem, miért akarsz mindenkit mindenáron férjhez adni. Mi közöd neked hozzájuk? Menjenek férjhez ahhoz, akihez nekik tetszik.
Ebéd után megjelentek a konyhában a szomszédok szakácsnéi és szolgálói is és egész estig folyton sugdostak valamiről.
Mikor Grisa éjfél tájban fölébredt, hallotta, hogy a gyermekszobával szomszédos cselédszobában Akszinya a szakácsnéval beszélget. Akszinya rábeszélte Pelageját és a szakácsné hol zokogott, hol meg kacagott. — Mikor Grisa megint elaludt, azt álmodta, hogy Pelageját egy boszorkány és egy manó elrabolja . . .
Másnap nem volt semmi szokatlan dolog. A konyhában minden úgy történt, mintha a kocsis egyáltalán nem is volna a világon. . . . Akszinya ellenben előkereste az új sálját és elment valahova, ahol körülbelül két óra hosszáig maradt. . . Pelageja nem találkozott a kocssal s mikor egyszer emlegették előtte, elkezdett sirni és így szólt:
— Nem is gondolok arra az átkozottra! egy este a mama bement a konyhába és így szólt a szakácsnéhoz:
— En nem bánom, Pelageja, hozzá mehetsz, ez a te dolgod, de azt előre is megmon-

lásokat a kínai kormány meghatalmazottaival. E föltételek szövegét még nem hozták nyilvánosságra, de általában azt hiszik, hogy az előzetes szerződés alapelvei lényegökben megfelelnek a francia jegyzékben foglalt föltételeknek és a következő követeléseket tartalmazzák:

1. A főbűnösök megbüntetését;
2. megfelelő kártérítés fizetését az egyes hatalmasságok alattvalóit ért jogtalanságokért;
3. a követségek védelmére erős különítmény maradjon Pekingben;
4. bizonyos pontok megszállását Peking és Taku között.

London, november 26.

A Times-nak jelentik Sanghaiból 24-iki kelettel: Az a nemrég elterjedt hír, hogy Oroszország nem akarja az északi vasutat ismét kiszolgáltatni, úgy látszik, megerősítést nyer. Ha Anglia csakugyan engedne ebben az ügyben, végzetes csapás érné az angolok presztígióját. Ugyanennek a lapnak jelentik Pekingből 24-iki kelettel: Noha Oroszország kijelentette, hogy a tiencin-sahhaikvani vasutat ismét ki fogja szolgáltatni a szövetséges csapatoknak, most megváltoztatta szándékát. Az oroszok azt mondják, hogy Pétervárról kapott parancsok értelmében meg akarják tartani a vasutat, míg összes csapataikat ki nem vonták Pecsiből. Ezzel a fordulat egybeesik Uhtomszki herceg megérkezése, akinek küldése, mint az oroszok maguk is beismerik, a vasut kérdésével függ össze. A kínaiaknak azt mondja Oroszország, hogy Kína érdekében tartja meg a vasutat. A kínaiak úgy tesznek, mintha hitelt adnának ezeknek a biztosításoknak, amint azelőtt is azt hitte a világ, hogy a kínaiak barátságos tény látják abban, hogy Oroszország kivonja csapatait Pekingből mandzuriai csapatainak megerősítésére.

New-York, november 26.

A New-York Herald-nak jelentik Washingtonból, hogy Holleben dr. német nagykövet úgy nyilatkozott, hogy Németország magatartása a kínai kérdésben nem változott meg. Németország épp úgy ellenzi Kína fölosztását, mint az Egyesült-Államok. Németország határozottan barátságot táplál az Egyesült-Államok iránt és szívből egyetért Amerikának a törekvésével, hogy a *status quo helyreálljon*. Semmi ok sincs arra a föltevésre, hogy Németország messzebbmenő célokat követ. Németország mai politikája ugyanaz, mint június 10-én volt, a mely napon Bülow gróf azt a kijelentést tette, a melyre Holleben utalt. A német nagy-

követ megjegyezte még, hogy a német-angol egyezmény következménye az abban a nyilatkozatban kifejtett alapelveknek és megegyezik azokkal az elvekkel is, a melyeket az Egyesült-Államok állandóan képviseltek. Németország ugyanolyan föltételek mellett akar kereskedelmet üzni, mint más államok. Németországban úgy vélekednek, hogy az egyezmény teljesen kielégíti az Egyesült-Államokat. Egy hatalmasság sem igyekszik inkább véget vetni a mostani kínai helyzetnek, mint Németország.

London, november 26.

A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből 24-iki kelettel: Tegnap kiküldtek egy amerikai lovasszerepet, hogy kergessen el egy rablóbandát, a mely Pekingtől 16 mérföldnyire állást foglalt egy faluban. Az amerikaiak megerősítve találták a falut, de azért megtámadták és bevették. Hét kínai elesett. A Lulin-vasut helyreállításán Lukukinu és Paotingfu között nagy buzgalommal dolgoznak a francziák.

London, november 26.

A Morningpost-nak jelentik Pekingből 24-iki kelettel: Vangvensau miniszter, a ki most Szinganfuban van, azt írja egy Hart Róbertnek szóló levelében, hogy az özvegy császárné a kényelmesség szempontjából szívesen visszatérne Pekingbe. De ő, Vangvensau, rosszul járna ebben az esetben és fogságba kerülne, mert hiszen az idegen csapatok az urak Pekingben. A császár is veszedelemben forogna, ha kísérei csapatai és az idegenek között összeütközésre kerülne a dolog.

London, november 26.

November 4-én az orosz különítmény üldözöbe vette az ellenséget. Dél tájban a Mikhcelin-szorosnál kínaiakra bukkantak, a kik ott állást foglaltak. A kínaiak nem tudtak ellent állani az oroszok támadásának és *utolsó ágyujok is az oroszok kezébe került*. Khaidengue törzsfőnök néhány emberével Csapcsaubá menekült. November 5-én bevették az oroszok Makhicét és az ott talált puskaport, töltényeket és élelmiszereket levegőbe röpítették. Az oroszok egy kilenczfontos és négy négyfontos ágyut és két hegyiágyut zsákmányoltak. Fock tábornok november 8-án érkezett vissza. November 8-áról 9-ére virradó éjjel Kaulbarsz tábornok, a 2. szibériai hadtest parancsnoka, Dugusautól 12 verszinyire harcza keveredett a kínaiakkal. Roszov hadnagy és két dragonyos megsebesült. A csapat fél század dragonyosból, egy szakasz kozákkisértekből és önkéntes lovasított kelet-szibériai lövészekből állott.

Mikor meg volt az esküvő is, késő estig danoltak és harmónikáztak a mosókonyhában. A mama nagyon haragudott, hogy Akszinya leereszgedett s hogy a lakodalom miatt senki sem főzte meg a teát. Mikor Grisa lefeküdt, Pelageja még mindig nem jött haza.

— O a szegény! Bizonyosan sírdogál valahol a sötétben! — gondolta magába Grisa. — Bizonyosan nagyon fél a kocsistól!

Másnap a szakácsné már korán reggel a konyhában volt. Eljött egy percze a kocsis is. A kocsis így szólt a mamához:

— Kérem, nagyságos asszony, vigyázzon Pelagejára. Es magát is kérem, Akszinya Stepanovna, vigyázzon rá, hogy tisztességes saszonny maradjon. Most pedig kérem, nagyságos asszony, adjon ki öt rubelt Pelageja béréből.

Ez megint új rejtély volt Grisa előtt. Pelageja eddig úgy élt, ahogy neki tetszett, anélkül, hogy bárkinak is számot kellett volna adnia a viselkedéséről, most pedig, ime itt van egy idegen ember, aki vigyáz a magaviseletére s aki fel akarja venni a bérét is. Grisa nagyon szomorú volt s azt kívánta, hogy bárha megvigasztalhatná a szakácsnét, ezt a szegény áldozatot és vajha megszabadíthatná a kocsis erőszakoskodásától! Kikereste az éléskamarában a legnagyobb almát, belopódzott a konyhába Pelagejának a kezébe nyomta s aztán szélvészgyorsasággal kirohant a konyhából.

London, november 26.

A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből 24-iki kelettel: Szinganfuból titkos rendeletet küldtek az alkirályoknak és kormányzóknak, a mely megparancsolja nekik, hogy a modern puskák és más fegyverek gyártását szüntessék be és térjenek vissza a régi fegyvermodeilekhez, mert a modern fegyverek a szövetségesek ellen vívott harcokban egészen hasznavehetetleneknek bizonyultak.

London, november 26.

A Times-nak jelentik Pekingből 24-iki kelettel: Szinganfui jelentések szerint az özvegy császárné betegsége komoly. Az idevaló lakosság azonban tartózkodva fogadja ezeket a híreket.

Botrány egy gyűlésen.

(Sikkasztó pénzügyi igazgató.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Kolozsvárott egy tegnapi román gyűlésen nagy botrányok történtek. Még 1875-ben született meg az erdélyi románok közt az a titokban nemzetiségi aspirációkkal kapcsolatos planum, hogy Kolozsvárt egy román nyalvű lányiskolát építsenek fel és rendezzenek be. Megalakult egy bizottság, mely erőyes propagandát csinált ennek a tervnek s mely szervezte az egész akcióit. Egy alapot létesítettek, melyhez mindenki bizonyos precizizozott tagdíjjal járult. Ezenkívül multságokat, bálokat estélyeket arranzsiroztak s ezeknek tiszta jóvedelmét is a fiksz központot képező tőkéhez csatolták.

A befolyt készpénz Jréül megválasztották 1892-ben: Podoba Vazul, az „Economul“ pénzügyi igazgatóját.

Az idő suhant, szállt, s a pénz egyre gyűlt.

Pár évvel ezelőtt aztán suttogni kezdtek, hogy Podoba Vazul hűtlenül kezeli a reá bizott vagyont.

Épen ezért 1899-ben, — mikor ez a sejtés már határozott gyanuvá érlelődött — szeliden presszionálták az „Economul“ igazgatóját, hogy azonnal mondjon le állásáról.

Podoba Vazul vidáman és gondtalanul megvált tisztétől, de kissé elkomorodott, mikor egy, a kezelésére bizott pénzekről szóló elszámolást követeltek tőle. Valamivel azonban kivágta magát, s így egyelőre skartba került ez a kérdés. Azonban időközben mégis többször ráírtak Podobára, hogy regisztrálja sáfarkodását.

Az ekonomuli direktor azonban úgy tett, mint a sir: hallgatott.

Az oláhok végre megunták a direktornak ezt a passzív megtartását, melyet csak egyféle módon lehetett magyarázni.

S ez a tény adta, meg az impulzust arra, hogy tegnap délelőttre gyűlést hívott egybe a Kolozsvárt felállítandó román lányiskola alapjának bizottsága. A meghívókat a többiek nevében Hosszu kolozsvári táblabíró, mint elnök és Rosianu István, mint jegyző írták alá. A meghívó szerinti program első, de jelentéktelen pontja: az új tisztikar megválasztása volt, míg második és főrészként a személyesen is beinvitált Podoba Vazul nyilvános elszámolása szerepelt.

A gyűlés színterül a görög katolikus templom volt megjelölve. Megjelentek több mint százan, a vidékről is, nemcsak Kolozsvárról.

Alig hogy megkezdődött a gyűlés, Hosszu táblabíró és elnök lemondott eddigi állásáról.

— Öreg és törődött vagyok, azonkívül a

eom, hogy nem szabad itt laknia . . . Tudod nem szeretem, ha valaki a konyhában ül . . . Tehát gondold meg a dolgot . . . És éjszakára sem engedlek el soha . . .

— Istenem, ugyan mit is beszél a nagyságos asszony! — kényeskedett a szakácsné. — Bánom is én, ha megbolondul is az a szegény ember! En utánam ugyan hiába futkos!

Mikor Grisa vasárnap reggel betekintett a konyhába, majd megdermedt a bámulatól. A konyha tele volt emberekkel. Ott voltak a környék összes szakácsnéi, a háziszolga, két rendőr, egy altiszt, stb. . . . A konyha közepén állt Pelageja, új ruhában s virág volt a hajában. Mellette állott a vőlegénye, a kocsis.

— Nos . . . azt hiszem, már ideje . . . — szólt az altiszt.

És Pelageja arcza egyszerre elváltozott; a szakácsné elkezdett sírni . . . Az altiszt felvette a kenyeret az asztalról, Akszinya mellé állott s megáldotta a jegyespárt. A kocsis letérdelt az altiszt előtt s megcsókolta a kezét. Ugyanezt cselekedve Akszinyával is. Pelageja éppen úgy cselekedett, mint a vőlegénye. Aztán kinyitották az ajtót s nagy lármával kiindultak az udvarra.

— Ó, a szegény! Ó, a szegény! — gondolta magába Grisa, mikor látta, hogy a szakácsné egyre zokog. — Ugyan hova viszik? És miért nem védelmezi meg a papa, meg a mama?

a viszonyok kialakulása is ezt követelik tőlem — szolt megokolva ténykedését.

Utódjául egyhangulag felkiáltással a tehetséges ifju ügyvédjelöltet: dr. Vajda Voevod Sándort választották meg.

Ezután következett az egész tisztikar resztaurációja. Megtörtént.

Most került volna szőnyegre a gyűlés szenczációja: a Podoba Vazul felelősségvonnása. Ezt azonban délutánra odázták el, mert a terem oly szűknek bizonyult, hogy felfüggesztették a tárgyalásokat.

Délután négy órakor jöttek össze a tagok új gyűlésre, az ad hoc terrénura: a Wesse-lényi Miklós utcai román kaszinóba.

Ezen a gyűlésen már az új elnök: Vajda dr. prezidált, aki feszült figyelem közt intézett kérdést, előmutatott dokumentumok alapján Podoba Vazulhoz, az alap elszámolását illetőleg.

Mikor bevégezte szavait, mindenki az „Economul“ direktora felé fordult. Az egész teremben néma csend uralkodott. És ekkor Podoba Vazul emelkedett szólásra.

Izgatottan tiltakozott a gyanúsítások ellen. De nem bizonyított semmit, csak hebegett. Majd sértegetni kezdett egyeseket.

Vajda dr. rendreutasította:

— Tisztes és illendő magatartást kérek. Ha sérteget, megvonom a szót öntől.

Podoba rácsapott az asztalra, melyelőtt ült:

— Nem fogadok el senkitől sem rendreutasítást. Az egész gyűlésből senkit sem tartok érdemesnek arra, hogy csak egy szót is szóljak velem.

Erre azután nagy botrány keletkezett. Mindenki felugrott helyéről s öklökkel fenyegették Podobát. Felhangzottak a kiáltások:

— Abczug!

— Le vele!

— Ki kell dobni!

A direktor pedig ott állt a kavardás közepette. Majd hirtelen — minden bevezetés nélkül — az óriási zajban odakiáltotta Ilea dr.-nak a tekintélyes és köztiszteletben álló ügyvédnek:

— *Gazember! Tolvaj! Majd megmutatom én hogy ki vagyok. Mindenki aljas, a ki itt van!*

Ekkor aztán a skandalum tetőpontjára hágott. Mindenki beszélni akart, összecsoportosultak Podoba körül, öklök és botok emelkedtek a levegőbe, s talán inzultusok is történtek volna, de a higadtabb elem győzött.

Podoba kimenekült a teremből, s a gyűlést hamarosan bezárták.

A román intelligencia persze roppant mód fel van háborodva a kinos affér miatt, melyet az Economul direktora inscenizált.

Ugy értesülünk különben, hogy Podoba ellen sikasztás címén feljelentést fognak beadni. Az elkezelt pénzösszeg pár ezer forintot tesz ki.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Nők barátja, színmű. (Páros bérlet.)

Szerda: Folt, amely tisztít, színmű. (Páratlan bérlet.)

Csütörtök: Angot, operette. (Páros bérlet.)

Péntek: Angot, operette. (Páratlan bérlet.)

Szombat: Marót bán, tragédia. (Páros bérlet.)

* Magyar képzőművészeti társulat igazgatója a szegedi képzőművészeti társulat igazgatója azzal a tervvel foglalkozik, hogy magyar festőművészek műveiből Bukarestben kiállítás rendez a jövő év tavaszán. Az ügy már annyira megérett, hogy most már csak a művészek támogatásától függ, hogy az ügy sikerüljön. E végből december elsején az országos képző-

művészeti társulat téli kiállítása megnyitása napjára megbeszélésére hívja össze Erdélyi Béla a művészeket.

* A váradi színház jubileuma. A fiatal nagyváradi Szigligeti Színház már is jubileumra készül. December 5-én lesz falai közt az ötvenedik előadás, ötven napos fordulója a színház ünnepi megnyitásának. A nevezetes estét némi ünnepeességgel szándékozik megülni a színház igazgatósága, mely a jubiláris előadásra Szigligetinek egyik művét fogja kitűzni.

Negyvenezer koronás alapítvány a vöröskereszt-egyletnek.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 26.

Darányi Ignác dr. földmivelésügyi miniszter szép jelét adta a minisztériuma ügykörében szolgáló tisztviselők és alkalmazottak sorsa, valamint a magyar vöröskereszt egylet emberbaráti céljai iránt való érdeklődésének. A mai napon ugyanis Csekolics Endre kir. főosztálynok mesterhez, mint a magyar vöröskereszt egyesület elnökéhez a következő leiratot intézte:

Nagyméltóságú elnök ur!

Azon emberbaráti cél által vezéreltetve, hogy a magyar szent korona országai vöröskereszt egylete által a szenvedő emberiség érdekében létesített áldásos intézményeket azon társadalmi körök is igénybe vehessék, melyek az állam szolgálatában állva, szerényebb javadalmazásuknál fogva csekélyebb anyagi eszközökkel rendelkeznek:

Ó Császári és Apostoli királyi Felségének legkegyelmesebb felhatalmazása alapján a vezetésem alatt álló m. kir. földmivelésügyi minisztérium ügykörében szolgáló tisztviselők és alkalmazottak gyógykezelésére céljából a magyar szent korona országai vöröskereszt egyleténél egy 40.000 (negyvenezer) koronás alapítványt kívánok létesíteni.

Tisztelettel felkérem Nagyméltóságodat, hogy ezen alapítványi összeg befizetési módzatainak, valamint az alapító levél feltételeinek és szövegének megállapítása végett egy bizalmas jellegű szűkebb értekezlet tartását elrendelni méltóztassék, mely célból, azon reményben, hogy javaslatomat elfogadni méltóztatik, részemről Balogh Vilmos miniszteri tanácsos, elnöki osztályom vezetőjét és Ebersz Károly kir. tanácsos, számvevősegi igazgatót küldöm ki; van szerencsém Nagyméltóságodat tiszteletteljesen felkérni, hogy a bölcs vezetése alatt álló vöröskereszt egylet részéről megbízottait szintén kijelölni s erről, valamint a tárgyalás helyéről és időpontjáról engem értesítenni méltóztassék.

Fellette örvidenék, ha ezen alapítvány-nyal az általam közvetlen szem előtt tartott cél mellett a Nagyméltóságod ép oly bölcs, mint hazafias vezetése alatt álló vöröskereszt egylet nagy emberbaráti céljait is előmozdítani alkalmam lenne.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását. — Darányi Ignác s. k.

A magyar vöröskereszt egyesület központi igazgatósága, elnöke útján értesülvén e nagylelkű alapítványról, lelkes örömmel és hálával fogadta a miniszter elhatározását és addig is, míg az alapító levél kiállitható lesz, a miniszterhez meleg hangú köszönő iratot terjesztett fel. A további tárgyalásokra az igazgatóság az egyesület képviselőjében Babarcsi-Schwartz Ottó udvari tanácsos, főgondnokot és Argay János irodafőnököt küldte ki.

A beteg czár.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 26.

A fiatal czár betegsége változatlanul aggasztó. A ma érkezett hírek is nagyon komolyak. Hangsúlyozzák, hogy komplikációk nem jelentkeznek, de azért nagyon lehet attól tartani, hogy bár túl van a betegség huszonegyedik napján, amely a tifusznál a válságos forduló pont, meggyengült szervezete nem bírja el az állandó magas fokú lázt. Főképp gyenge szív működése aggasztó.

A fiatal czár szervezete, testalkata nem is valami erős, távolról sem olyan, mint volt az atyja. Miklós czár, inkább az anyjához hasonlít. Gyöngye fizikum, a tulajdonságos munkában kimerült idegrendszere már régebben megvan támadva. Hiába figyelmeztették orvosai, hasztalan rimázkodott Alexandra Feodorovna czárné, az uralkodó azért se kimélte magát. Mindent maga akar végezni, az állami okmányok, ha még olyan jelentéktelenek is, egytől-egyig a kezén mennek keresztül. Akinek gyakrabban volt alkalma Miklós czárt látni, észrevehette rajta, hogy mindig melankolikus; járása, nézése fáradt. Nagy szeme mélyen beesett; révedező tekintete elámulja a beteg embert.

Az ifju czárné önfeláldozóan, fáradhatatlanul ápolja férjét. El sem mozdul ágya mellől. Hat év előtt volt először a livádiai kastélyban, távirati meghívásra ment oda, hogy jegyesének, az akkori Miklós nagyhercegnek atyja utoljára láthassa még és áldását adja a jövő czárnéra. Most megint szomorú napokat tölt a krimi palotában Alexandra Feodorovna czárné.

A ma érkezett táviratok a következőket jelentik;

Livádia, november 26.

A czár állapotáról ma délelőtt 11 órakor a következő orvosi jelentést adták ki:

A czár a tegnapi napot nyugodtan töltötte. Délután 3 órakor hőmérséklete 39,7 fokra, érverése 88-ra emelkedett. Este 8 órakor hőmérséklete 39, érverése 80 volt. Éjjel a czár jól aludt. Ma reggel állapota és ereje kielégítő volt. Komplikációk nem vehetők észre. Reggel 9 órakor hőmérséklete 37,5, érverése 75 volt.

Konstantinápoly, november 26.

Szinovjev orosz nagykövet, mikor legutóbb kihallgatáson volt, remek kiállítású albumot nyújtott át a szultánnak a czár koronázásáról készült képekkel. A szultán ezuttal is sajnálkozását fejezte ki a czár betegségén, mielőbbi gyógyulást kívánt neki és megkérte a követet, hogy naponta értesítsék a czár helyzetéről.

Jótekonny hölgyek.

— Az izraelita nőegylet ülése. —

Arad, november 26.

Az aradi izraelita hitközség képviselő-testületének ülésterme ma délután eleven képet nyújtott. A sok komoly, öreg ur helyét ezuttal asszonyok foglalták el, a jótekonyság nemes ügyének hódolva.

Az ülés megkezdése előtt érzékeny jelenet folyt le. A terembe bevonultak az izraelita leányiskolák szegénysorsú növendékei, kiket a nőegylet a közeledő téli időre meleg ruhákkal, cipővel, kendőkkel látott el. A szegény gyermekekhez Rosenberg Sándor rabbi intézett megható beszédet, kiknek nevében Borstein Gizella III. osztályu növendék mondott szép szavakban köszönetet. A hitközség képviselőjében az aktusnál Rosenberg rabbin kívül

Deutsch Bernát elnök, *Kohn* S. N. alelnök és *Steinhardt* Mór dr. iskolaszéki elnök voltak jelen.

Ezután vette kezdetét az ülés, melyen *Neuman-Fürst* Mária urnő elnökölt. *Rosenberg* Lipót hitközségi főjegyző a terjedelmes évi jelentés előterjesztése előtt megemlékezett a vesztéséről, mely a közelmúltban a *Neuman*-családot érte *Neuman* Ede elhunytával és beszámolt arról a szép ünnepélyről, melyet az elnöknő arisztokratikus alkalmából a nőegylet rendezett.

Az egyesületnek az alaptörvénye — a jelentés szerint — ez évben 4000 koronával, a népkönyháé pedig 800 koronával és adományozások révén 1200 koronával növekedett. A jövő esztendői költségeloirányzatot is megállapították, mely szerint rendes havi segélyezésekre 4500 koronát, rendkívüliekre pedig 1500 koronát utalványoztak.

Az ülésen jelen voltak: *Neuman-Fürst* Mária, *Éles* Arminné, *Grossmann* Jakabné, *Hudetz* Ferenczné, *Lusztig* Adolfné, *Rosenberg* Sándorné, *Rosenberg* Lipótné, *Mayer* Miksáné, *Schulhof* Károlyné, *dr. Schusztler* Henrikné, *Lamberger* Lajosné, *Tenner* Lajosné, *Wallfisch* Arminné, *Keller* Izsoné, *Lilienberg* Sándorné, *May* Jánosné, *dr. Steinhardt* Mórné, *Tenner* Józsefné és *Lusztig* Arminné urnők.

TANÜGY.

(—) Az iskolaszék ülése. Arad szab. kir. városi községi iskolaszéke f. év november hó 29-én, azaz csütörtökön délután 4 órakor, a városház emeleti kis termében, rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak, valamint a községi iskolai igazgató urak és urhölgyek ez uton is meghívottnak. A tanácskozás tárgyai:

1. *Zorán* Imre, *Mészáros* János, *Mály* Zoltán, *Szilágyi* János és *Oláh* Józsefné aradi lakosoknak kérelme, a gyermekeik után a múlt iskolai évről terhükre előirt tandíjhátralékoknak leiratása iránt.

2. *Török* Gábor maronvásári lakos kérelme, fia után a folyó iskolai évre lefizetett kétszeres tandíj felének visszatérítése iránt.

3. *Kornis* Ilona városi községi óvónő kérelme, négy heti szabadságidőnek engedélyezése iránt.

4. Előterjesztés a tantermek padozatának a pormentesítő mázzal történt beeresztés költségeiből még kifizetetlen összegnek kiutalványozása iránt.

5. Az iskolafelügyelő jelentése az iskolamulasztásokról.

Aradon, 1900. évi november hó 26-ikán. *Salacz* Gyula kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

A vitás párbajképesség.

(Becsületbírósi határozat.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Párhó előtt történt Aradon, hogy egy kereskedő segéd és egy waggongyári tisztviselő közt fölmerült becsületbeli ügyben az utóbbi segédei megtagadták az elégtételt, kijelentvén, hogy a kereskedő segédnek nem kell lovagias elégtételt adni. Ez a kijelentés, mint tudjuk, nagy vihart támasztott; a főváros és az egész ország sajtója foglalkozott vele hosszú időig.

Ehhez az aradi esethez hasonló történt most Nagyváradon. Az ottani társaság egy előkelő tagja és egy kereskedő segéd közt támadt affér, amiben *dr. Beöthy* László főispán elnöklésével becsületbírósi ítéletet a Bihar-megyei Kaszinóban. A becsületbírósi kimondta, hogy a szóban forgó uri ember nem tartozik elégtételt adni az illető kereskedelmi alkalmazottnak; de nem mondta ezt ki elvileg, általánosságban, csupán erre az adott esetre nézve látott fennforogni oly körülményeket, melyek az elégtételadást nem tették kötelezővé.

A mi a dolog elvi részét illeti: a tárgyalások során ismételve fölmerült a kereskedelmi

alkalmazottak párbajképességének kérdése, s a becsületbírák mind abban a nézetben vannak, hogy a kereskedelmi alkalmazottak párbajképessége kétségbe nem is vonható, nem is vitatható. Már az esetről fölvetett jegyzőkönyv fogalmazása is tanúsítja, hogy a verdikt nem általánosságban hozatott. Különben is, magának a kereskedősegédnek megbízottai se terjesztették e kérdést a becsületbírósi elé.

Az eset különben úgy történt, hogy *Schlesinger* Sándor kereskedő segéd lovagias elégtétel adásra szólította föl *Szunyogh* Lórántot, Bihar-megye anyakönyvi felügyelőjét, aki őt, midőn üzleti elszámolás ügyében lakásán fölkereste, megsértette. *Bárdos* Imre és *Halász* ügyvédjelöltek előtt *Szunyogh* Lóránt meg is nevezte segédeit *Kubinyi* György huszárszázados és *Balázsházy* Iván személyében. A segédek felük nevében az elégtételadást megtagadták, kijelentették azonban, hogy felük meg nem történnék kívánja tekinteni föllépését.

Schlesinger megbízottai ezzel nem elégedtek meg, mire az ügy becsületbírósi elé került, melynek tagjai *Szunyogh* Lóránt részről *Martiny* őrnagy és *Fanta* György huszárfőhadnagy voltak; *Schlesinger* részéről *Ritoók* Géza dr. és *Thury* Kálmán dr. ügyvédek, akik elnökül *Beöthy* László dr. főispánt választották.

A becsületbírósi először is arra a kérdésre felelt, vajon elválasztható-e a magán egyén az üzleti alkalmazottól? Erre nézve kimondták, hogy igenis elválasztható, jelen esetben el is választandó. Már pedig *Szunyogh* Lóránt föllépése csak az üzleti alkalmazottnak szólt.

Megállapították találta a bíróság továbbá azt is, hogy *Schlesinger*, midőn üzleti ügyben járt *Szunyogh* lakásán, oly magatartást tanúsított, amivel *Szunyogh* Lóránt nejét megsértette. Az első sértést tehát ő követte el, már pedig szabályok értelmében mindig az első izben sértett vétetik sértettnek, még ha az sokkal nagyobb sértéssel is felel. A sértett félnek jogában áll, megállapítani, hogy a sértésért bírói vagy lovagias uton vegyen-e elégtételt. *Szunyogh* Lóránd, a családtagján ejtett bántalomért akart magának elégtételt venni föllépésével.

Mindezek alapján egyhangulag kimondták, hogy *Szunyogh* Lóránt az adott esetben *Schlesinger* Sándornak nem tartozik lovagias elégtételt adni.

A becsületbírósi tárgyalásai során ismételt felmerült a kereskedő segédek párbajképességének kérdése, de mind ama nézetben voltak, hogy a kereskedelmi alkalmazott igenis párbajképes. Ez a kérdés azonban a segédek részéről a becsületbírósi elé formászerűleg nem terjesztették.

A bíróság határozatát különben szabatosan megvilágítja a következő jegyzőkönyv, amit az ügyben fölvettek s amely így szól:

Jegyzőkönyv.

Felvételű Nagyváradon 1900. november 24-én délelőtt 12 órakor *Szunyogh* Lóránt és *Schlesinger* Sándor urak között felmerült lovagias ügyben megalakított becsületbírósi üléséről.

Jelen voltak az alulirt becsületbírósi tagok, *Kubinyi* György, *Balázsházy* István, *Bárdos* Imre, *Papp* János, mint a felek megbízottai.

A becsületbírósi meghallgatván a felek megbízottait s ekként megállapítván az ügyállását, a feltett kérdésekre a következő határozatot hozott:

1. *Schlesinger* Sándor ur üzleti alkalmazott minőségben az ő polgári egyéniségétől

elválasztható volt, jelen esetben el is választandó.

2. Miután *Szunyogh* Lóránt ur, *Schlesinger* Sándor ur által magára sértőnek talált fellépése által látta magát indítva, hogy *Schlesinger* Sándor ur üzleti alkalmazotti minőségben üzleti érintkezés közben oly magatartást tanúsított, mely által *Szunyogh* Lóránt ur a családjának egyik tagját bántva látta s ezen fellépésével eme bántalomért akart magának elégtételt szerezni; ezekre tekintettel ezen ügyből kifolyólag *Szunyogh* Lóránd ur lovagias elégtételt adni *Schlesinger* Sándor urnak nem köteles.

Beöthy László, főispán, elnök. *Murathy* Frigyes, őrnagy. *Dr. Ritoók* Géza. *Fanta* Géza főhadnagy. *Dr. Thury* Kálmán.

Janszky meghalt.

(Egy híres tüntetés hősről.)

Bécs, november 26. *Janszky*

Lajos nyugalmazott közöshadseregbeli altábornagy ma hatvannégy éves korában meghalt.

Tizennégy esztendővel ezelőtt országos vihart jelentett ez a név, melynek viselője, a sokszor emlegetett *Janszky* altábornagy, ma már nagyon csendes ember. Beállott a halál katonái közé, megtért pihenni. Mint a fönti sürgöny mondja, Bécsben elhunyt.

Az ő nevéhez fűződik a híres, nevezetes *Janszky-ügy*, a melyre élénken visszaemlékeznek még ma is a közvélemény. Halála most újból felidéli az akkori eseményeket 1886-ból, midőn *Janszky* még vezérőrnagy és a 61-ik gyalogdandár parancsnoka volt Budapesten.

Május 21-én, Budavár visszafoglalásának évfordulóján, a fővárosban állomásozó műszaki csapatok tisztjeivel a budai temetőben megkoszoruzta *Hentzi* tábornok sírját és ott beszédet mondott, a melyben *Hentzit* mintaképül ajánlotta a tiszteknek. Ez az esemény persze kitudódott és a képviselőházban másnap két függetlenségi párti képviselő interpelláció tárgyává tette. Ugyanezen a napon az egyetemi ifjuság nagy utczai tüntetést rendezett *Janszky* ellen, macskazenével tisztelte meg és végül a tábornok ablakait bevverte.

Három nap mulva az akkori miniszterelnök, *Tisza* Kálmán, lecsillapította a felzudult közvéleményt azzal, hogy az interpellációkra mondott válaszában *Janszky* tábornok eljárását tapintatlannak és helytelennek bélyegezte.

A magyar miniszterelnök e beszéde nagy elégedetlenséget keltett Bécsben, magasabb katonai körökben, annál is inkább, mert a miniszterelnök beszédében arra is hivatkozott, hogy elitelő véleménye megegyezik a döntő katonai körök nézetével.

Ennek az elégedetlenségnek *Albrecht* főherceg, a hadsereg főfelügyelője, egy Boszniában mondott pohárköszöntőjében meglehetősen világos kifejezést adott, sőt pár nap mulva az osztrákbírodalmi gyűlésen *Belcredi* gróf, volt osztrák miniszter, élehangú beszédben hasonló kép nyilatkozott.

Az egyetemi ifjuság újra tüntetett. Napokig tartó utcza zavargások törtek ki, melynek csak a kivonult nagyszámu katonaság volt képes véget vetni oly módon, hogy a tömeg ellen több huszár és szuronyrohamot intézett, mely alkalommal egy munkást leszurtak és sok embert megsebesítettek. Végre június 10-én a katonaság előre megállapított terv szerint a zavargókat körülfogta és ez alkalommal 710 embert letartóztattak.

A közvélemény hangosan követelte és várta, hogy a megsértett nemzeti érzületet magasabb helyről jövő intézkedésekkel ki fogják engesztelni. E helyett egy hónappal később

Janszky tábornokot előléptették altábornaggyá, majd hadtestparancsnokká, *Edelsheim Gyulai* Lipót báró akkori budapesti hadtestparancsnokot pedig nyugdíjazták.

Ekkor képviselőkből és polgárokból bizottság alakult, a mely augusztus 1-én nagy népgyűlést tartott a Janszky-ügyben. Az izgatottság mind nagyobb mérveket öltött, mig nem augusztus 11-én a hivatalos lap közölte azt a királyi kéziratot, a mely *Edelsheim* nyugdíjazásának azzal adta okát, hogy ez tisztán katonai szempontból vált szükségessé és így minden hozzáfűződő panasz elesik. Ugyanaz a királyi kézirat azt is kijelentette, hogy „*sajnos, ha egyes tények miatt az egész hadsereg kedvezőtlen bírálat alá vétetik.*”

A királyi kézirat egyszerre elnémitotta a közel négy hónap óta háborgó közvéleményt és végképen befejezte a Janszky-ügyet. Janszkyt nemsokára nyugdíjazták, ma aztán a sokszor emlegetett generálisnak halálhíre érkezett.

Budapestről késő éjjel azt a telefonértesítést vesszük, hogy több lap tudakozódott ma Bécsben Janszky halálhíre felől, de arról biztos értesülést nem szerezhettek.

A Sárossy-utczai gyilkosság.

— A vádirat kihirdetése. —

Arad, november 26.

Augusztus hó 7-én a kora reggeli órákban egy napszámos az élőviz csatornában a *Sullai* féle szőlőkert mögött egy női hullát látott meg, melyen a külérőszak kétségtelen jelei voltak felismerhetők. A rendőrség a nyomozást rögtön megejtette és csakhamar kitűnt, hogy gyilkosság esete forog fenn, hogy a meggyilkolt öz. *Jemlich* Károlyné, a gyilkosok pedig *Borbély* Anna és *Pomucz* György.

A vizsgálat adatai szerint a bűneset a következőképen folyt le:

Borbély Anna *Jemlich* Károlylyal, a meggyilkoltnak fiával, mintegy két év óta szerelmi viszonyt folytatott, melyből gyermek is származott. Egyideig közös háztartásban éltek a megölt asszonynak *Perényi-utca* 4. szám alatti lakásán; de mert a két nő egymással megférni nem tudott, köztük gyakran veszekedés volt. *Borbély* Anna elköltözött onnan, azonban a szerelmi viszonyt *Jemlich* Károlylyal tovább folytatta, mert a férfi házasságot ígért neki.

Julius havában a szerelmes pár egy nyári mulatságon a csálai erdőben volt együtt. Ott szóba került leendő házasságuk, és ekkor a férfi azt mondta a nőnek, hogy elveszi őt feleségül, de csak az esetre, ha anyját elteszi láb alól. Ezt az ajánlatot többször ismételte, augusztus 6-án is, az napon, amikor a gyilkosság történt.

Ezen a napon az öreg asszony átment *Borbély* Annához, köztük heves szóváltás támadt és ekkor a tüzhelyről felkapott nyújtófával úgy fejbe verte, hogy rögtön összeesett és nemsokára meghalt. Ezután a hullát beletette egy utazó kofferbe, és *Pomucz* Györgyével együtt, ki a tervbe belé volt avatva, sőt a gyilkosságnál segédkezett is, az éjjel az élővizcsatornába dobta.

Pomucz György bűnrészessége *Borbély* Anna előadása szerint abból állott, hogy mikor ez neki elmondta, hogy *Jemlich* Károly miféle ajánlatot tett neki, *Pomucz* erre azt válaszolta, hogy csak tegye meg, sőt segítséget is ígért neki és a végzetes napon abban állapodtak meg, hogy ha az öreg asszony eljön, együttesen megölik. *Pomucz*ot *Borbély* Anna a faskamrába bujtatta el, — az öreg asszony eljött, és ekkor a nő fejbevágtá; erre a rejtek helyből, kezében kalapáccsal, előjött *Pomucz* és még

néhány ütést mért az áldozat fejére, és a kofferbe téve, együtt dobták a csatornába.

Ebben a bűnyügyben a vizsgálat már be lett fejezve és a kir. ügyészség meghozta a vádiratot, melyben *Borbély* Anna és *Pomucz* György ellen gyilkosság büntette miatt vádat emel, *Jemlich* Károly ellen azonban a gyilkosságban való bűnrészességet beigazolvva nem látva, a vádat elejti.

A vádiratot *Nyiró* Géza vizsgálóbíró a fogva lévő vádlottak és *Radó* Károly dr., valamint *Czédly* Károly dr. védőügyvédek előtt a mai napon kihirdette. *Borbély* Anna képviselőiben *Radó* és *Pomucz* György képviselőiben *Czédly* kifogásokat jelentettek be.

A kihirdetés után mindkét vádlott a vizsgálóbírótól a védőügyvédekkel való négy szemközti értekezésre kért engedélyt, mit a vizsgálóbíró meg is adott. A védőügyvédek ez értekezés alapján az írásba foglalt kifogásokat még a mai napon adták be a vádtanácshoz, mely a kifogások tárgyalására e hét valamelyik napjára tűz ki határidőt.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) *Rudolf*-asztaltársaság czim alatt tegnap este új jótékony társulat alakult, mely öreg, munkaképtelen iparosok segélyezését tűzte ki igen nemes czéljául. Az asztaltársaság diszelnöke *Farkas* Károly, elnöke *László* Béla, alelnökei *Végh* István, *Dick* Ferencz, pénztárosa *Ullmann* József, jegyzője *Benkő* Károly, helyettes jegyzője *Kiss* István, ellenőrei *László* János *Glozsbir* János. Választmányi tagok: *Hegedűs* Mihály, *Manics* József, *Finszter* János, *Mihajlovics* Demeter, *Madarász* József, *Marschal* János, *Knap* Miklós, *Radács* Ferencz, *Buchwald* Ignác, *Uhring* Endre, *Kraszkopf* Ferencz, *Sneider* József, *Gropir* János.

A Kölcsey-egyesület ülése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Az aradi Kölcsey-egyesület ma délután választmányi ülést tartott, melyen *Varjassy* Árpád elnöklete alatt jelen voltak: *Pókász* Imre titkár, *Pekár* Károly, *Rosenberg* Sándor dr., *Barabás* Béla dr., *Szöllősi* István, *Somogyi* Gyula dr., *Székely* Salamon, *Lendvai* Sándor, *Rieger* Imre, *Benedek* Árpád, *Ábrai* Lajos, *Fényes* Dezső, *Eckhart* Ede.

Pókász Imre titkár bejelentette, hogy a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége *Dömötör* László tanár jövő évi ásatási tervzetét jóváhagyta s egyben örömét fejezte ki, hogy jövő évben megnyílik a régiségtár.

A szegedi színügyi bizottság színmű pályázatot hirdet 1000 korona díjjal. A feltételeket megküldte az egyesületnek.

Örvendtesen vették tudomásul, hogy *Dömötör* László közbenjárására két értékes akvarell festményhez jutott az egyesület, illetve az ereklyemuzeum. Az egyik képet, mely *Begó* Mustafát, a *Kossuth* Lajost és a többi menekülő magyarokat a Dunán átszállító ada-kalehi tőrököt ábrázolja. *Győrök* Leó, az elhunyt művész festette s fia *Győrök* Leó Tivadar tanár ajándékozta a muzeumnak. A másik képet *Tury* László festőművész festette s ő ajándékozta a muzeumnak; ez *Kurka* Mihály 48-as huszár képmása.

Tudomásul vették, hogy a szegedi *Dugonics*-társaság az egyesületet meghívta *Vörösmarty-ünnepélyére*.

Örömmel és köszönettel fogadták *Neuman* *Testvéreknek*, az elhunyt *Neuman* Ede cégtag nevére tett 500 koronás alapítványát, mely a tervbe vett kultur-palota építésére fordítandó.

Somogyi Gyula jelentést tett az egyesület zsurjáról. Eddig hármat rendezett szép erkölcsi és anyagi sikerrel.

A székesfehérvári *Vörösmarty-ünnepélyre* *Benedek* Árpád mellé, az elfoglaltsága miatt az egyesület képviseléséről lemondott *Somogyi* Gyula helyett *Edvi-Illés* Lászlót küldték ki. A

kiküldöttek koszorút helyeznek a szoborra, ezzel a felirattal:

Az aradi Kölcsey-egyesület
Vörösmarty emlékének.

Uj tagul jelentkezett és felvételre *Steinitzer* Imre.

Harun al Rasid a megyeházán.

(Mikor a főispán kalauzol.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26.

Ki ne emlékeznék aranyos gyermekkorából az „Ezer egy éjszaka” képzelmét megragadó meséire, melyek a gyermekszobában a rege világ mystikus rejtekeit bevilágították és melyek szín pompája kápráztatta a törpék és óriások birodalmába betekintő szemet.

Mintha most is látnám magam előtt a hatalmas kalifát, a nagy *Harun al Rasidot*, ki levetván magáról a kalifák mérhetlen pompáját, egyszerű, kopott kaftanba öltözve a nép közé vegyült, hogy személyesen győződjék meg a nép panaszáról és kivánságáról.

Ez a hatalmas kalifa most kilépett a mese országából, eljött hozzánk a mi rideg országunkba és most, mikor ezer és egyszerte több a nép panasz, közéje vegyül, hogy saját fülével hallja meg, mit kíván a nép.

A mi főispánunkról szól most az ének, ki a mese tanulságait modern értelemben következőkép alkalmazta. Csunya kódos, esős délelőtt volt, a megyeház kapuja előtt szürös parasztok álldogáltak, mintha várták volna, hogy valaki eligazítsa őket különböző instanciájukkal.

A kapuban felsőkabátban, felhajtott gallérral állt a főispán, majd fel és alá járt, mintha maga is ügyes-bajos ügyben türelmetlenül várta volna az azt eligazító megyei hivatalnokot.

Egy paraszt fordult hozzá: — Instálom alásan tekintetes ur, merre van itt az árvaszéki kiadó hivatal?

— Mi keresni valója van ott?

— Ezt a numerust szeretném megkapni! — szól és odanyújt egy czédulát, melyen egy szám állott.

— A főispán elveszi a papirost és az ő aláírásával rávezeti: Rögtön elintézendő!

A paraszt elment oda és nagyot nézett, amikor ügyét azonnal, a legnagyobb készséggel elintézték. Mikor kijött, sugárzó arccal megköszönte „a tekintetes urnak” a szives utbaigazítást e szavakkal:

— Megvan uram, amit akartam — pedig azt hittem, napestig kell majd itt ógyelelnem.

Egy másik román parasztot meg ilykép szólította meg a „tekintetes ur.”

— Hát maga kit keres?

— Nagy sorom van domnule, a főispánnal szeretnék beszélni.

— Hát miért nem megy fel hozzá?

— Jaj kérem, nem merek oda menni, csak itt megvárom, mikor lejön.

— Ösmeri maga a főispánt?

— Nem ösmerem bizony, de majd ráismerem, mikor a hajdu nagyon szalutál neki.

— Na jöjjön velem, majd odavezetem én magát.

— Igazán? Ejnye az isten is áldja meg, — aztán mit kell azért magának fizetni?

— Fizetni?

— Igen — egy forintocskát szánnék raja, de csak akkor adom meg, ha kijöttem onnan, mert már sokszor becsaptak ilyesmivel.

— Nem kell fizetni semmit — csak jöjjön velem.

A „tekintetes ur” felvitte a főispáni ajtó elé, ott betessékelté a szobába, hogy csak menjen be bátran, és várja be, míg jó a főispán ur ó méltósága.

A paraszt félénken belépett az ajtón.

A „tekintetes ur“ rácsukta az ajtót, azután a mellékszobán keresztül benyitott a terembe, a huszár levette a kabátját és oda állt a paraszt elé, hogy mondja el a panaszát, mert ő a főispán.

A parasztban elhült a vér — nagy sokára hagyta el a csodálkozás és aztán bátran mondta el a baját.

Mikor a főispán kellőleg megnyugtatta, kezét csókolt a főispánnak és áldva hagyta el a „tekintetes urat.“

Harun al Rasid ilykép elevenedett fel a megyeházán.

Az első bál.

— Az izraelita nőegylet tervel. —

Arad, november 26.

Az idei farsang, mint az előjelekből következtetni lehet, ismét a sikerültebbek közé fog tartozni. A zsurók szezonja az első gesztenyeárús megjelenésével kezdetét vette és ezeken a kedves összejöveteleken a sok traccs és szapulások között jut idő arra is, hogy a mi fess, mulatni vágyó asszonyaink megvitassák a közeledő farsang programját.

És ha vannak sokan, akik esküdt ellenségei a zsuroknak, midőn látják, hogy a farsang legsikerültebb mulatságai innen veszik eredetüket, mérséklék a nagy ellenszenvet, sőt mi több, türelmetlenül várják a kis női parlament ülészakának megnyitását, mert jól tudják, hogy az asszonyok nem maradnak soká tétlenül.

A zsurók misztikus világában vette eredetét annak a farsangi mulatságnak az eszméje is, melyet az aradi izraelita nőegylet fog rendezni. És mert — vallomás szerint — sok, nagyon sok leány, meg asszony van ott érdekelve, önkéntelenül a kérdés: mit rendez az idén a nőegylet?

Könnyű ezt kérdezni. Tessék csak visszaemlékezni a pár év előtti Ős-budavárára, mily nagy titkolózás volt akkor hölgyek és urak körében egyaránt. Aztán meg akkor volt mit titkolni, de ma — még az nincs. Mert amint a a hölgyrendezés egyik fess, szép, és szellemes tagja megjegyezte: eddig még csak annyi van megállapítva, hogy valami lesz, de hogy mi, maig sem tudják.

De az ujságrónak riportról üres kézzel nem szabad visszajönni. A mi munkatársunk tovább is kíváncsiskodott:

— Engedje meg asszonyom, de többet kívánok. A közönség érdekében kérem, tiszteljen meg bizalmával és mondja el mi lesz?

— Uram — szól nagy komolysággal — ön tudhatná azt az örök igazságot, hogy a férfi abban a pillanatoan válik öregg, midőn őt a fiatal asszonyok bizalmukkal tisztelik meg. Remélem nem fogja ifjuságát ily könnyelműen eljátszani?

Őszintén szólva, a nem várt válasz hatott, Letettünk tehát a kérdezősködésről, de azzal az esküvel megerősített ígérettel, hogy az első pozitív dologról alkalmunk lesz a kíváncsi közönséget e tekintetben kielégíteni.

Mert eddig, fájdaiom, csak indítványok vannak; így többek között *monstre álarczosbálról* beszélnek, mások meg visszaemlékezve a nagy idő előtt rendezett és oly különösen sikerült *bazárra*, ennek a felújítását óhajtják. A legkevesebb hívük van a *mükedvelői előadás*, *hangverseny* vagy *éldképek* rendezését indítványozóknak.

Eddig tehát pozitívet még nem irhatunk, a terv még sok megbeszélés és kisebb-nagyobb bizottságok retortáján megy keresztül. Biztos csak az, hogy rendeznek valamit, melyeknél

minden meglesz, mit a szem és a száj — kivéve a csókokat — megkíván.

Tehát egyelőre türelem. Az izraelita nőegylet mulatságai rendszeren oly sikerültek szoktak lenni, hogy a várakozás türelmét megérdemlik.

HIREK.

— **Kihallgatás a királynál.** Ő Felsége a királynak ma délelőtt 10 órakor a budai királyi várakban adott általános kihallgatásán megjelentek: *Szilágyi Dezső*, *Teleki Géza* gróf, *Festetich Tasziló* gróf és *Forinyák Gyula* lovassági tábornok, titkos tanácsosok, *Sterneck Lidya* báróné titkos tanácsos özvegye *Pálffy-Daun Vilmos* gróf főispán, *Almássy Géza* és *Almássy Pál* kamarások, *Jocenic Vincze* a dalnát tartománygyűlés alelnöke, *Sobestyén Mihály* kuriai tanácselnök stb.

A budai várakban délután udvari ebéd volt, melyen az országgyűlés két házának számos tagja hivatalos volt. Ebéd után a király cercle-t tartott, melyen hosszabb megszólítással tüntette ki *Bánffy Dezső* bárót, *Szapáry Gyula* grófot és *Bánffy György* bárót. *Szász-Károly* református püspök a király azon kérdésére, hogyan érzi magát, így felelt:

— Öregszem, felség.

— Én is kezdem már nagyon érezni az az öregséget, felelt a király.

Bogdanovits Lucziánnal szerő egyházi ügyekről beszélgetett a felség, *Kubinyi* Árpáddal pedig a parlament nyugodt tárgyalásairól, Megszólításával tüntette még ki a király *Pulszky* Ágostont, *Fest Lajost*, *Fáy Istvánt* stb.

— **Hegedüs miniszter a Kölcsey-egyesület tagja.** Az aradi Kölcsey-egyesület mai választmányi ülésén nagy örömmel vették tudomásul, hogy *Hegedüs Sándor* kereskedelemügyi miniszter az egyesület tagjai sorába lépett. A miniszter belépését aradi tartózkodása alkalmával jelentette be *Varjassy* Árpád elnöknek.

— **Lónyai grófok Budapesten.** *Lónyai Elemér* gróf és felesége, *Stefánia* királyi hercegnő a mai délelőttöt is lakásukon töltötték. A királyi hercegnő gyöngékedése elmúlt, mindazonáltal ma sem fogadott senkit. Az elutazás iránt még nem intézkedett a grófi pár.

— **Goldis püspök Budapesten.** A fővárosban, a Holló-utca 8. szám alatt levő Gozsduféle házban vasárnap délelőtt szentelték fel a görög-keletiek új kápolnáját. A keleti egyház ünnepi pompájával egy ötablakos terembe vonult be. A falat aranycirádás tapéta fedi, a mennyezet kék mezején aranyos csillagok vannak. Diszesen festett fal, az ikonosztáz választja el az oltárt és a szanktuariumot a kápolna többi részétől. Ebbe a szerény hajlékba vonult be *Goldis József* aradi püspök fényes papi segédletével és a hívők nagy seregével, hogy a kápolnát beszentelje és rendeltetésének átadja. A hívők benépesítették a kápolnának minden ellepethető zugát. Az új kápolna lelkésze *Bogojevics*, kit a mai napon vörös szalaggal tüntetett ki *Goldis* püspök, ami esperesi rangot jelent. A kápolna létesítésében a többi közt nagy érdeme van *Metianu* és *Goldis* püspököknek, valamint *Gáll József* főrendiházi tagnak. A beszentelő ünnep délelőtt kilencz órakor kezdődött, utána mise volt. A szertartásokat *Goldis* püspök végezte, *Mangra* Vazul vikárius, *Pap* Ignác protoszinczel, *Bogojevics* lelkész és dr. *Suciu* diakónus segédletével. A hívők között ott voltak *Gáll József* főrendiházi tag, *Szerb György* országos képviselőt, *Berlogia* Ábrahám, *Mezei* és *Popu* József kuria bírák, dr. *Alexi* György és *Ciocan* János egyetemi tanárok, *Rác* nyugalmazott miniszteri tanácsos,

Cupsa és *Suciu* miniszteri titkárok s mások. A görög-macedo-román egyház képviselőjében *Lyka* elnök jelent meg. A mise után esküvő is volt az új kápolnában. *Cimponeriu* Atanáz táblai bíró lányát vezette oltár elé báró *Metzger* Vilmos főhadnagy. Este pedig bankettet rendezett a Vadászúrt-szállóban az új hitközség. Felköszöntöket mondtak a királyra, a kormányra. *Metianu* metropolitára, *Goldis* püspökre, *Gáll József*re és másokra. *Goldis* püspök a ma esti gyorsvonattal érkezett vissza Aradra.

— **A népkönyha megnyitása.** Novembernek végén jár az idő s a szürke, ködös és hideg nap, ha nem is hivatalosan, de mutatja, hogy itt a tél; itt van az ő sok-sok kellemetlenségével, bajával — a szegények számára. Ok érzik legjobban a téli hónapok zordságát, ők nélkülöznek, ők fáznak czudarul. Jóságos, nemes lelkű hölgyek, kik ismerik a szegények szükölködését, derék módon könnyítenek a szegények sorsán. Ma délben nyílt meg a Deák Ferencz-utcában az izr. nőegylet népkönyhája. Kerülték az ünnepélyességet s *Neuman-Fürst* Mária elnökő pár szóban adta át rendeltetésének a népkönyhát, melynek már tegnap sok vendége akadt. Apraja öt, nagyja pedig tíz krajczárért kap naponta jó, tápláló meleg ételt. A népkönyha megnyitásán az elnökön kívül ott voltak: *Wallfisch* Arminné, *Keller* Izsóné, dr. *Grossmanné*, dr. *Tolnay* Jánosné, dr. *Lamberger* Lajosné, dr. *Somogyi* Gyuláné, *Tenner* Józsefné urnók.

— **Az Egyetemi Kört bezárták.** A budapesti *Egyetemi Kör* — mint tudósítónk táviratozza — *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletére ma bezárták. Okot erre az utóbbi időben sűrűn előfordult felekezeti viszályok s a fiatalság közt nagyon elharapódzott párbaj-mánia szolgáltatott. Az Egyetemi Kör helyiségei a bezárás daczára is nyitva maradtak ugyan, de csak *szórakozás* céljából használhatja azokat az egyetemi polgárság és semminemű más összejövetelekre nem. A betiltó határozatot ma este adta hírül az orvoskari dékán.

— **A kereskedők öröme.** Nagy port vert fel a hirdető aradi kereskedők körében az a rendkívüli szigor, melylyel a kapitányság, mint iparhatóság, a hirdetésekben tisztességtelen versenyt látva, a kereskedőket érzékeny pénzbirósággal sújtotta. A sérelmes határozatokat a kereskedők felebbezték és mint értesülünk, a felebbezésekben kifejtettek alapján a második fórum a büntetéseket mind feloldotta.

— **A mérnök-egylet felolvasásai.** Az aradi mérnök- és építészegyesület idei felolvasó estélyeinek sorozatát december hó 15-én nyitja meg. Az érdekes felolvasásokat az alább megjelölt napokon, este 6 órakor tartják s azokon az egyet elnöksége szívesen látja a nagy közönséget is. Az előadásokat népszerű modorban tartják s mivel a témák általános érdeklők, sikerük előre is biztosítva van. Az eddig bejelentett felolvasások sorrendje és tartalma a következő:

December hó 15-én *Zimmer* Béla *A repülésről* tart felolvasást, melyen első sorban a repülés elméletét fogja fejtegetni, azután az eddig ismeretes alaptételeket adja elő, a repülő gépek és a kormányozható léghajók terén eddig elért eredményeket ismerteti, végül a legújabb elméleti és gyakorlati alapelveket tárgyalja bírálati szempontból.

Január hó 12-én *Kövér* Lajos *Vízvezeték a házban és lakásban* czim alatt értekezik a vízvezetési berendezések czélszerű alkalmazásáról gyakorlati és gazdasági szempontból, továbbá a készülékek helyes felszereléséről és elrendeléséről az előfordulható működési zavarok elkerülése és azok gyors megszüntetése szempontjából.

Január hó 19-én *Sármezey* Endre a *Gőz-és benzin motoros automobilonkat* választotta felolvasása tárgyául, melyben a közúti automobilonkat röviden ismertette, főleg a vasúton alkalmazható, hazánkban még egyáltalában nem ismert automobilonk szerkezetét és alkalmazását adja elő, kiterjeszkedvén a külföldön üzemben álló vasúti automobilonkra is.

Január hó 27-én *Halász Jenő* A *portland czeментről* tart felolvasást, melyben először általánosságban ismerteti a czeментet és annak tulajdonságait, továbbá a czeмент gyártását és a gyártás eddigi fejlődését adja elő, végül a czeмент alkalmazását és a czeмент próbákat említi fel.

Február hó 3-án *Dáni János Livingstone utolsó útját* ismerteti, melyben kiterjeszkedik földrajzi, néprajzi és egyéb adatokra is, a vonatkozó térképeket, fényképeket és az uton talált szebb tájakat vetítő gépezzel a közönségnek bemutatja. Livingstone tudvalevőleg ez útjában fedezte fel a közép afrikai Nyanza és Nyassa tavakat.

— **Az akadémiai jutalmak.** Az akadémia ma délután tartott nagygyűlésén a legérdemesebb publicisztikai műnek szánt *Bródy-féle* jutalmat *Jancsó Benedek Román nemzetiségi törekvések* című munkájának ítélte oda. Az öttagú bíráló bizottság jelentését csupán *Ballagi Aladár* nem írta alá. A *Kőczán-díjra* beérkezett nyolcz pályamű közül a bírálók *egyét sem* ajánlottak megjutalmazásra.

— **Házasság.** *Ilits Milos* szerb államvasuti gépész mérnök vasárnap kötött házasságot *Kwitsala Karolin* kisasszonnyal, *Kwitsala Henrik* aradi vaggongyári főmérnök leányával. Tanúk voltak: *Nikolits Demeter* szerb ezredes, *Sándor* szerb király hadsegéde és *Stamenkovits Miklós* belgrádi főiskolai tanár.

— **A szabad lyceum.** E hó 28-án szerdán nyílik meg az aradi szabad lyceum, melynek létesítése *Somogyi Gyula* tanár buzgalma folytán vált lehetővé. Az intézmény a *Kölcsy-egyesület* védnöksége alatt, mint megirtuk, nők s főképen serdülő leányoknak magasabb művelésére alakult. Az első előadás alkalmával *Varyassy Árpád*, mint az egyesület elnöke, megnyitó beszédet mond, utána *Somogyi Gyula*, mint az első előadó veszi át a szót. Az intézmény iránt nagy az érdeklődés; eddig százhusz hallgató jelentkezett. Az első előadás a felső kereskedelmi iskola nagytermében lesz.

— **Uj bíró.** *Éliás Simon* az aradi kir. törvénytörvények aljegyzője a bírói vizsgát sikerrel letette.

— **Az országos magyar gazdaszövetség** ma tartotta Budapesten *De-sewffy Aurél* gróf elnöklésével közgyűlését, a melyen 43 vidéki egyesület volt képviselve. *Károlyi Sándor* gróf indítványára nagy lelkesedéssel elhatározták, hogy a kormánynál meg fogják sürgetni a *fedezetlen határidőzlet* elleni rendszabályokat.

— **Az aradi munkás-kolónia.** Aradról jelentik a B. H.-nak: Egy egész kis városrész épült amerikai gyorsasággal városunkban: a munkás-kolónia. Két falusi házsorból épült, mely meglepő egyformaságával és szépségével lep meg. Mindegyik előtt virágos kert van a léczkerítés mögött. A telepen van iskola, bölcsőde. A tavasszal pedig beleköltözködik 72 munkáscsalád, a nagyszabású állami szőlőtelepnek munkástörzse. Minden családnak kenyérkereső tagjait 14 évtől a telep egész évre napszámmal alkalmazza. Így a legminimálisabb évi kereset a gyermektelen család részére is évi 6—7 száz korona. Minden családfő félhold kertet kap ezen kívül. A bölcsőde abból a czéliből épült, hogy a gondozásra szorult gyermekek itt gyűjtessenek egybe, hogy így az édes anya is munkába mehessen. A munkástelep első sorban azt a czélt szolgálja, hogy a szőlőoltás nagy gyakorlati ügyességet igénylő munkáját az állandó foglalkozás közben elsajátítsa és generációt neveljen a telepen, mely ezt a munkát már a gyermekkorban eltanulja. Az építkezés házilag ké-

szült s egy munkásház, melyben külön-külön lakásokban négy család kap hajlékot. 2200 koronába kerül. E mellett fölemlitendő még, hogy *Darányi földművelésügyi miniszter*, a ki a szőlőmunkás-kérdést az állami telepen így megoldja, az aradi munkás-kolónia létesítésére szükséges költségeket a totalizátor-alapból vette, így használva föl a kisemberek jóvoltára, a mit a jobban szituált osztályok játékszenvedélye az államnak juttat.

— **A város szállítói.** A város részére szükséges fát *Czukor László*, a fertőtelenítő szereket *Éles Ármán*, a nyomtatványokat *Bloch H.*, az üveg anyagot *Szabó Albert*, a szegényházi kenyérret *Ternai Ernő*, a hust *Koch Samu* szállítják, mint a nyilvános árverés legolcsóbb vállalkozói.

— **Az aradi villamos vasut** előmunkálati engedélyét a miniszterim egy újabb évre meghosszabbította.

— **Vörösmarty-ünnepély a munkásképzőben.** Az Aradi Nemzeti Szövetség munkásképző osztály ez évi előadásait vasárnap délután kezdte meg a Vörösmarty emlékére rendezett ünnepséggel. Az előadást a „Szárnyaskerek-dalkör“ éneke nyitotta meg *Ferch Odön* karmester dirigálása mellett. A szakelőadást *Somogyi Gyula* dr. tanár tartotta, ki Vörösmarty Mihály életét és költészetét ismertette érdekes, tartalmas beszédben. Vörösmarty „Vén cigány“ című költeményét *Schmidt Ferencz* szavalta el nagy hatással. Az előadásokat éppen úgy, mint az előtbi években, a templom-utcai polgári fiúiskola dísztermében tartják vasárnap délutánonként. A legközelebbi előadáson *Szondy János* tanár tartja a szakelőadást.

— **Grófné és orvos.** Erdekes szerelmi történetnek lesz befejezője az a házasság, mely legközelebb *Berchtold Sára* grófné és *Szokoly Viktor* fővárosi szigorló orvos között jön létre. Ezelőtt körülbelül három évvel Nagy-Orosziban sulyosan megbetegedett *Berchtold Richárd* gróf főrendiházi tag özvegyének leánya. A beteg grófkisasszonyt a községbeli orvos gyógykezelte, ki miután nem lehetett állandóan a beteg mellett, azt tanácsolta a családnak, hogy hozassanak le Budapestről egy szigorlót, vagy ápoló-orvost. A család le is hozta *Szokoly Viktor* szigorló orvost, ki a betegfelgyógyulásáig mellette maradt. Az ápolás és a felgyógyulás eredménye az lett, hogy a grófkisasszony és a fiatal orvos között olyan forró szerelem támadt, hogy a család messalianca-tól tartott. Daczára azonban a családtagok és rokonok ellenzésének, a szerelmnek házasság lesz a vége és *Berchtold Sára* grófné legközelebb örök hűséget esküszik *Szokoly Viktor* orvosnak. Az esküvőt Pesten tartják meg.

— **Magyar lovak az angol hadseregben.** Ugy látszik, hogy a magyar lovak, a burok elleni harcokban ugyancsak beváltak. Az angol kormány ugyanis elhatározta, hogy az angol hadsereget magyar lovakkal látja el. A jövő évre *harminczhatezer magyar lovat* fognak e célra Magyarországból kivinni.

— **A gyilkos katonai őrség Aradon.** A szegedi baktói gyilkosság még most sincs kiderítve. Az ügyben az a legújabb fordulat, hogy a gyanúsított négy bakát, *Vig* freitert, *Tatár*, *Horváth* és *Kocsis* közembereket tegnap *Aradra* hozták. A bakák valamennyien egykedvűen ballagtak a szuronyok között, a félelem legkisebb jele nélkül. Az igazi vizsgálat csak most kezdődik, mert eddig csak az előnyomozatot teljesítették.

— **Nyilassy Mátyás siremlékére** a Kölcsy-egyesület mai választmányi ülésén *Benedek Árpád* indítványára 50 koronát szavazott meg.

— **Vasuti baleset.** *Zsolna* állomás budatini váltójánál ma éjjel a 69. számú tehervonat az állomásban folyt tolatás miatt feltartóztatott 67. számú tehervonatot utólérte és belement. *Kilencz teherkocsi kisíklott.* Emberéletben nem esett kár. A személyforgalmat ma átszállással

közvetítették és még a mai nap folyamán teljesen helyreállították a pályát. A vizsgálat folyamatban van.

— **Lelkészcserék Mikalának.** Tegnap volt *Mikala* községben a gör. kel. román lelkész választás. Pályáztak: *Morár János*, *Olar Vazul* és *Munteán Vazul*, kik közül *Morárt* nagy többséggel megválasztották.

— **Arizona mintájára.** A jeles texasi városban az az uzus, hogy a gyűléseken, a mikor a hangulat emelkedni kezd és eléri a kellő fokot, *Dickson* bácsi lecsavarja a gázt, hogy a diszkrét sötétben annál vigabban gázolhassanak a gyomrokban és szedhessék ki az állkapczákat és a fogsorokat. Hasonló dolog esett a *gyulai* fiú- és leány-kiházaitó egyesület vasárnapi gyűlésén, a melyen az alispán rendelete értelmében a fölött kellett volna határozni, hogy az egyesület fölszámoljon. A gyűlésen óriási láрма, szitkozódás és kiabálás volt; a jelenlevők fenyegető magatartása folytán az elnök és az egész tisztikar ott hagyta a helyet. A zaj és szitkozódás tovább tartott, midőn valaki a folyosóról lecsavarta a villanyt. Az izgatott gyűlés a sötétben maradt, a mi a jelenlevőket nem akadályozta a káromkodásban és kiabálásban; de végül mégis elhagyták a termet, mielőtt a lámpaoltással kezdődött színjáték *Arizona* modorában méltóan befejeződhetett volna.

— **Elhunyt egyetemi tanár.** Halle-ből táviratozzák: *Beyschlag* Villibald egyetemi tanár 78 éves korában hosszas szenvedés után meghalt.

— **Kovács Manó regénye.** Az öngyilkos budapesti fogtechnikus halálához érdekes esemény fűződik. *Vajtovics Margit*, a budapesti Henczel-féle szanatorium egy alkalmazottja a szanatorium laboratóriumában ma szublimálttal és karbollaal megmérgezte magát. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy a napokban öngyilkossá lett fogtechnikust, *Kovács Manót* szerette, érte lett öngyilkos, mert nélküle nem tudott élni.

— **Betörés egy ékszerüzletbe.** *Henfel* Lajos budapesti ékszerész *Korona-herceg-utcai* üzletébe az éjjel ismeretlen tettesek betörték s onnan tizezer korona értékű ékszert loptak el.

— **Hajsza az Andrássy-téren.** Nem mindennapi látványnak voltak tegnap délelőtti tanúi az *Andrássy-tér* járókelői. Mintha csak versengésből tették volna, rohant végig az uton egy kopottas alak, nyomában meg a rend egyik öre. Az érdekes versenyzők végre az *Erzsébet-körutnak* vették útjokat, eltűnván a kíváncsiak szeme elől. Itt aztán különös s csaknem tragikus dolog történt. A mikor a rendőr már csaknem beérte üldözöttjét, az egy házba menekült, hol, — látva, hogy még mindig követik, — kést rántott elő, s bizonyára kárt tesz magában, ha a rendőr rá nem veti magát s elkeseredett tusa után ki nem csavarja a kést kezéből. A halálra szánt embert különben *Despot Györgynek* hívják s 24 éves fűskuti lakos. Előélete nem valami mintaszerű lehet, mert már nem egyszer kitolonczolták Aradról. Ugy látszik azonban, igen kedves emlékek fűzhettek ide, mert tegnap reggel újra bejött a városba, talán hogy régi emlékeit felújítsa. Rossz sorsa azonban *Fejes István* rendőr szeme elé hozta; ki felismerte. Ennek eredménye volt az az elkeseredett hajsza, minek az lett a vége, hogy *Despot Angel* dr. alkaptány elé került. *Sirva* panasolta el ennek, hogy egy betevő falatja sincs, s hogy a nyomor kergette a városba. Hiszen itt mégis csak könnyebb valamit szerezni. Most a rendőrség egy czellájában várja, hogy mily sors jut osztályrészeül ezután?

— **Furfangos borívó.** A *Borászati Lapok* pályadíjat tüzött ki annak a kérdésnek megfajtására, hogyan lenne fokozható a bor fogyasztása? Tömegestől érkeztek a válaszok, volt a ki úgy vélekedett, hogy a hamisított bor gyártóit és elárúsítóit kell *Bali* Mihálylyal meg-

ismertetni, a másik a sörgyarak becsukásáról ábrándozott, a harmadik úgy vélekedett, hogy a budapesti vízvezeték vizét kell országsszerre elterjeszteni. Igen kitűnő tervek, de valamennyinél praktikusabban hangzik a következő javaslat:

„Csukják be a pálinkaméréseket tulajdonosaikkal együtt s a borfogyasztás emelkedni fog.”

Az már csakugyan furfangos borívó, a ki ilyen radikaliter akarja emelni a borfogyasztást.

Öngyilkos bankhivatalnok. A budapesti izraelita új temetőben ma délután öngyilkosság történt. Egyik siron agyonlőtte magát egy fiatal férfiú s mire megtalálták, halva volt. Megállapították, hogy az illető *Steinfeld Jenő gyulai* születésű, 32 éves bankhivatalnok, ki az anyja sirján oltotta ki életét. Levelet hagyott hátra, melyben megírja, hogy rövid idő előtt meghalt neje utáni bánatában kereste önként a halált.

— **Öngyilkos özvegyasszony.** *Fleischmann* Izsákné, aki 53 tavaszt élt már át szerencsésen az utóbbi időben nyomorúságban éledgett Budapesten. Alig volt meg a betevő fatatja és bár napszámmra járt, nem bírt annyit keresni, amiből tüzelőfára és mindennapi kenyérré tellett volna. Megunta a folytonos küzdést s föl-tette magában, hogy elmenekül oda, ahol megszűnik minden földi kín. Halni vágyott és az öngyilkossági gondolat annyira megérlelődött benne, hogy attól többé meg nem szabadulhatott. Ma este nyolcz óraker végre is hajtotta régi szándékát. Marólugot ivott és talán eléri célját, ha hangos jajveszékéléssel magára nem vonja a háziak figyelmét, akik rögtön a mentőket hívták. A gyorsan megérkezett orvosi segély megmentette a halni vágyó asszonyt, akit most a Rókusban ápolnak.

— **Betörő szövetkezet Bulgáriában.** Nagy betörő szövetkezetre bukkantak Bulgáriában. A bandának egy magasállású rendőrtisztviselő volt a feje. Tagjai voltak a bulgáriai összes titkos rendőrök és két csendőrtiszt.

— **Aki Vilmos császár leányának tartja magát.** A *temesvári* törvényszék börtönében van elzárva *Mihályfi* Rozália varrónő. A szerencsétlen nő a börtönben megőrült. Elég ártatlan rögeszméje van: *Vilmos* császár leányának képzelte magát s követeli, hogy adják ki az apja után neki járó örökséget.

— **A Duna halottja.** Mint budapesti tudósítónk jelenti, ma hajnalban a Margithidról egy jól öltözött fiatalember a Dunába vetette magát s nyomtalanul eltűnt a habokban. A hidon hagyott holmiból a rendőrség azt hiszi, hogy az öngyilkos *Miller Gyula* köszörüs.

— **Csöd.** Ifj. *Veszely* Pál ellen, saját kérelmére, az aradi törvényszék elrendelte a csődöt s csődbiztosul *Ohrenstein* Árpád bírót, támogatónakul *Ludig* István dr. ügyvédet küldte ki.

— **T. üzletfeleink szíves tudomására hozzuk,** hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urai (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Egy eljegyzés története.

(Beccapott völegény.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 26

Boda Sámuel főispáni huszár Szilágy vármegye főispánjánál. A fess szál legény a sujtásos magyar ruhában nagyon sok zilahi leány szívét lobbantotta lánggra, valahányszor panyókára vetett mentével és kucsmával a fején megjelent a főispáni hintó — bakján. De nemcsak a zilahi leányok érdeklődtek utána, hanem Kolozsvárt is meghódított egynehány lány szívű leánykát. A sok közül *Boda* szive *Balázs* Vilma felé húzott. Csakhamar forró szerelem fejlődött ki szívükben és elhatározták, hogy egybe fognak kelni. *Boda* bejelentette gazdájának, hogy megvált a huszár fényes „állásától” és valami

más hivatal után néz Kolozsvárt, mert szive választottja, akit feleségül akar venni, ott lakik és mint asszony is ott óhajt lakni.

Addig is, amíg a kívánt hivatal és az azzal kapcsolatos egybekelés meglesz, *Boda* kibérelt menyasszonya számára *Papp-utca* 19. szám alatt egy lakást, szépen bebutorozta azt, ellátta *Vilmáját* szép fehérneművel, vett neki jegygyűrűt, két más gyűrűt, karpereczet, szóval mindent, ami egy gondos férjjelölthez illik, aki kellőleg gondoskodik menyasszonyáról az egybekelésig is.

Önmaga pedig teljesítette híven kötelességét *Zilahon* és közbe-közbe nem mulasztotta el az új hivatal keresését sem.

Ebből az okból, valamint menyasszonyát látogatandó, *Boda* Sámuel elment tegnap este Kolozsvárra. Dobogó szívvel sietett a *Papp-utca* 19. sz. alatti lakására, hogy szeretett menyasszonyát keblére ölelje. De — óh fátnum — mi várt reá ölelésre váró karok helyett! Egy teljesen üres lakás.

Balázs Vilma, a szeretett hitvestársjelölt, ugyanis összeszedett butort, fehérneműt, ékszert és azt szépen elköltöztette az övéi lakására. A szegény huszár rémülten tántorodott vissza a borzasztó üresség láttára és ijedve kereste fel *Balázs* *Vilmát* a lakásán.

A menyasszony cinikus mosolylyal fogadta a megrémült szerelme és fagyos nyugalommal jelentette ki neki, hogy esze ágában sincs hozzá menni feleségül. A magával vitt holmik kiadását pedig egyszerűen megtagadta.

Szegény *Boda* Sámuel szive majd megszakadt a nagy fájdalomtól. Kifosztani, cserben hagyni őt, akiért annyi leány bomlott, ez mégis csak nagy dolog! Nagy fájdalommal közepette pokoli ötlete támadt. Ha már elvesztette a szép *Balázs* *Vilmát*, hát legalább megmenti butorait, ékszereit és a fehérneműt. El is futott a rendőrséghez, arra kérve a kapitányt, hogy 800 korona értékű tárgyait szerezzze neki vissza. *Balázs* *Vilmát*, a századvégi menyasszonyt, szigoruan büntesse meg.

Igy is fog történni.

MULATSÁGOK.

(=) **Mulatság Világosan.** A világosi *Mária-róza*-füzér segély-egylet szombaton tombolával egybekötött táncmulatságot rendezett az egyesület javára igen szép erkölcsi és anyagi sikerrel. A tánczolókat még a parketten érte a reggeli szürkület. A kedélyes estét igen sokan keresték fel, jelen voltak: Urnök: *Báró Bohus* Lajosné, *Báró Solymossy* Lajosné, özv. *Fonyó Akosné*, özv. *Hofbauer Zsigmondné*, özv. *Kabdebó Kálmán*né, özv. *Mussbaum* Viktor, *Török Arpádné*, dr. *Balázs* Vilmosné, *Páris Gáborné*, *Novák Kornélné*, Dr. *Abonyi Henrikné*, *Possewitz Gusztávné*, Dr. *Czegka Zdenkóné*, *Kriván Jánosné*, *Bódi Józsefné*, *Halászi Béláné*, *Peternelly Árpádné*, *Weiss* Lajosné, *Csahalla Józsefné*, *Todorescu Istvánné*. *Leányok*: *Abonyi* Laura, (*Pankota*) *Balázs* Ilona, *Fonyó* Margit, *Deák* Ilona, *Mihajlovits* Ica, *Misoga* Marienne, *Valerian* Stephanie.

SPORT.

+ **A Meteor kerékpár-klub** elnöksége felkéri az összes tagokat, hogy ma, kedden, a klub helyiségében tartandó fontos értekezleten okvetlen megjelenni sziveskedjenek.

NAPIREND.

November 27. Kedd. Róm. kath. naptár: *Virgil* püspök. — Protestáns naptár: *Virgil* püspök. — Görög-keleti naptár (november 14.): *Fülöp* apostol. — A nap két 7 óra 8 perczkor, nyugszik 3 óra 56 perczkor. — A hold két 10 óra 51 perczkor, nyugszik 9 óra 11 perczkor. *Időjárás.* Légnymás reggel 7 óraker 758.4 milliméter, délután 2 óraker 758.1 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 óraker 0° + 2.9, délután 2 óraker 0° + 8.3. — Szél iránya és ereje reggel 7 óraker BN. 1, délután 2 óra-

kor DN. 5. — Felhőzet reggel 7 óraker ködös, délután 2 óraker félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 7 mm. **Időjósítás.** A központi meteorológiai intézetnek *Aradra* küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvös, helenként csapadék, éjjeli fagy.

Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsy-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11¹/₂—12¹/₂ óráig. Helyiség: Ereklé-muzeum helyisége melletti ülésterem.

November 28. A *Kölcsy*-egyesület népszerű előadása délután 5 óraker (Kereskedelmi iskola.)

November 29. Iskolaszéki ülés délután 4 óraker

December 1. A *Kölcsy*-egyesület hangversenynyel egybekötött fölolvasó-estéle délután 4¹/₂ óraker (*Városház*.)

December 3. *Aradmegye* rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 óraker.

December 5. A *Kölcsy*-egyesület népszerű előadása délután 5 óraker (Kereskedelmi iskola.)

December 7. A *Kölcsy*-egyesület hangversenynyel egybekötött fölolvasó-estéle délután 4¹/₂ óraker (*Városház*.)

December 9. *Kubelik* Jan hangversenye délután 5 óraker (*Fehér Kereszt*.)

December 12. A *Kölcsy*-egyesület népszerű előadása délután 5 óraker (Kereskedelmi iskola.)

December 15. A *Filharmonia*-egyesület hangversenye délután 5 óraker (*Fehér Kereszt*.)

December 16. *Burmester* Willy hangversenye délután 5 óraker (*Fehér Kereszt*.)

December 19. A *Kölcsy*-egyesület népszerű előadása délután 5 óraker (Kereskedelmi iskola.)

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

— **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti; *Fogel* Antal, *Kolozsvár*. — *Stojkovits* Gyura J., *Versecz*. — *Schwarz* Gyula, Bécs. — *Jejcziz* Izrael, *Zloczow*.

S z e s z ű z l e t.

— November 26. —

Ma! jegyzéselnk: *Készárú* nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szárított moslék 12 korona 50 fillér mmásánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— November 26. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 97 — 98 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 96 — 97 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 96 — 98 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (*Stahl*) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 92 — 94 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 90 — 92 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 86 — 88 fillérig.

Sertéslétszám. November 23-án volt készlet 35780 darab, november 24-én felfajtatott 658 darab, november 24-én elszállított 284 darab, novembrr 25-én maradt készletben 36154 darab. Ualet: Csöndes.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. november 26.

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	96.06
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	90.30
Magyar arany 4 ¹ / ₂ 0/0	99.50
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ 0/0	99.26
Magyar keleti vasut	98.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	91.—
Magyar italmegváltási kötvény	98.30
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	166.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	140.—
Osztrák papírajárdék	98.—
Osztrák járdék ezüst	97.50
Osztrák járdék arany	95.50
Koronajárdék	98.—
1860-iki Államsorajegyek	134.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1690.—
Magyar hitelbank részvény	669.—
Osztrák hitelintézet részvény	659.—
Osztrák-magyar államvasut	661.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.20
Német birodalmi marka	117.06
London	240.06
Páris	95.86

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 26.

Déltőzsde. Buzakinlát jó. vételkedv mérsékelte. Nyugodt irányzat mellett 12.000 métermázsza került forgalomba, 5 fillérig olcsóbb árakon. Egyéb gabonaneműek változatlanok. Malmok tartózkodják. Időjárás derült.

Zárul 12 órakor:

Buza 1901. áprilisra	7.42—7.43
Buza októberre	7.59—7.60
Rozs 1901. áprilisra	7.15—7.16
Zab 1901. áprilisra	5.55—5.56
Tengeri 1901. májusra	5.—5.01
Repce októberre	—

Zárul 5 órakor:

Buza 1901. áprilisra	7.45—7.46
Buza októberre	7.63—7.65
Rozs 1901. áprilisra	7.18—7.20
Zab 1901. áprilisra	5.55—5.56
Tengeri 1901. májusra	5.—5.01
Repce októberre	12.90—13.—

Zárul 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	660.—
Magyar hitelrészvény	669.—
Leszámitóbank részvény	428.50
Ríma-Murányi vasmű részvény	485.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	661.50
Közuti vasút	592.—
Városi villamos vasút részvény	276.—

REGENY-CSARNOK.**A kétlelkű ember.**

— Regény. —

Irta: **Groller Balduin.**

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Radó Izsó.

[37]

(Folytatás.)

Ugyanaznap este tehát Scarpi és Lőrincz kapuzárás után, észrevétlenül Schmidt lakásába lopóztak. Miután Schmidt neje is jelen volt, csak teljesen ártatlan beszélgetést folytattak. Mert Scarpi szigorúan kikötötte, hogy az ő dolgaról asszonynak nem szabad tudni.

De a véletlen úgy hozta magával, hogy ügyüket teljesen zavartalanul beszélhették meg. Ugyanaz estére határozták el Lőrincz és Schmidt tervük kivitelét. Hogy a Riegler-féle pinczébe juthassanak, két falat kellett átörni. Az egyiket éppen ma akarták keresztül törni. Jól kellett mindent előkészíteni, nehogy a kellő pillanatban fennakadást szenvedjenek.

Tízórákor Schmidt — mint rendesen — eloltotta a lépcsőház összes gázlámpáit, elzárta a kaput, és feleségét bízta meg azzal, hogy az éj folyamán jöveket ő bocsássa be. Ő maga, nagy csöndben Scarpival és Lőrinczzel az udvaron át a pinczébe ment. Az ajtót belülről elreteszelték, a pinczeablakokat pokróczokkal elföldték és így teljesen entre nous voltak és nyugodtan tárgyalhattak.

Lőrincz kis tolvajlámpját megújította és üres ládákat hozott elő, melyek székekül szolgáltak. És azután dologhoz látott. Tudta, hogy a dologhoz ő jobban ért, mint a tanácskozáshoz és ezért a tervek megbeszélését két társára bízta.

Lőrincz az ő barátját, Schmidtet, tényleg nem becsülte túl. Ennek az embernek voltak eszméi sőt Scarpi is kezdte őt becsülni. Tervei látni engedék, hogy praktikus szeműek vannak és hogy éles gondolkodó.

Szolgálatában nap-nap után nagy összeget kellett széthordania és így nem lett volna lehetetlen, a jó pénzt a komisszal pótolni. Scarpi elismerte, hogy az eszme nem rossz, de azért azt mégis el kellett vetni először azért, mert az eredmény nem volna kielégítő, másodsor pedig azt a pénzt többnyire bankba, pénzintézetekbe viszi, ahol a hamis pénzt hamar észreveszik.

A második eszméje, melyet Schmidt ennek elvetése után terjesztett elő, sokkal elfogadhatóbb volt. Schmidt annyira be volt áratva a Riegler cég üzleti viszonyaiba, hogy jól tudta, mikor, mely napon van nagyobb összegű pénz a kasszában. Így tehát azt is tudta, hogy minden hó huszonhetedik napján a munkások bére és hivatalnokok fizetése, mely száznegyvenezer forint körül volt, a kasszában vannak. Neki, mint a kulcsok szállítójának, nem okozna nagy nehézséget az üzlet

lezárása után a kassza fölnyitása és a pénznek kicszerelése a hamisítvánnyal.

Tagadhatatlan, hogy ez az eszme megfontolást érdemelt. De Schmidt csak azért állt elő e tervvel, hogy aztán ő maga bizonyítsa be ennek a kivihetlenségét. Az ellenvélemény, mely — döntő volt — a következő:

A két vállalatból, mely külön-külön nagy nyereséggel kecsegtet, így csak egy lehetne és ekkor teljesen fölösleges fáradság hamis pénzt gyártani. Ha már a pénzszekevény kiűritéséről van szó, minek csempésznek be hamis pénzt a kasszába. Időt nyernének, az tény, az esetben, ha a pénztáros a csomagokat elküldés előtt nem revidálja meg. De ez nincs kizárva.

Scarpi nagy érdeklődéssel hallgatta Schmidt előterjesztéseit, később azonban mind zavartabbá lett és végül már oda sem figyelt. Fel-támadt benne ismét a művész. Amint odatekintett Lőrincz felé, aki a tolvajlámpa kísérteties világa mellett a fal keresztültörésén dolgozott, megragadta az a kép, mely itt elébe tárult. Lőrincz arcza a megerőtletéstől piros volt, és az árnyék oly remek szép vonalban esett rá, hogy ez a kép Scarpit egészen lekötötte és elfeledte, hogy ő most milyen tervben dolgozik. Föltámadt benne a művész. Ujjai remegtek már a vágtyól, hogy e képet megrögzítse. Vázlatkönyve azonban nem volt nála és különben is krétarajzban ezt a hatást nem is adhatta volna úgy vissza. Ezt csak olaj-vázlattal lehet lekapni.

Elhatározta tehát, hogy mikor a második falat fogják átörni, — festő szekrényét is elhozza.

Két órai munka után Lőrincz anyai téglát tört ki, hogy a támadt nyíláson egy ember kényelmesen kiférhetett. Atmászott tehát a szomszédos pinczébe, ott a nyílás elé minden féle lim-lomot hordott, hogy a munkát fel ne fedezhessék, ugyanezt cselekedte ezen az oldalon is.

Es ezzel a munkálkodás a mai napra véget ért.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborszi ról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnái este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este —	Gyorsvonat délelőtt 8.23
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

IDEGENEK ARADON.

— November 26. —

Fehér Kereszt szálloda. Serbán Demeter utazó Bécs. — Weinberger Ede utazó Bécs. — Teufel Nándor magánzó Temesvár. — Roth Adolf utazó Budapest. — Putz Simon utazó Bécs. — Kern Ferencz utazó Bécs. — Wolf Alfréd utazó Mannheim. — Hoffer Károly magánzó Sopron. — Pik Miksa utazó Budapest. — Kappel Gusztáv utazó Bécs. — Ziffer Ede utazó Bécs. — Berzeviczy Géza hivatalnok Budapest. — Rónay Rezső utazó Pozsony. — Weisz Izidor kereskedő Budapest. — Lustig Albert utazó Budapest. — Rokenstein I. utazó Budapest. — Krausz Ferencz utazó Budapest. — Heitber Ignátz utazó Budapest. — Dr. Völlentén I. ügyvéd Baja. — Guttman Henrik utazó Budapest. — Táricher Frigyes utazó Budapest.

Központi Szálloda. Baró Dittfurt Nándor birtokos Zaránd. — Csanády Ferencz birtokos Vértes. — Tomanóczy Gyula min. oszt. tan. Budapest. — Dezsényi Béla min. intéző Budapest. — Schanger Ignátz fakereskedő Budapest. — Deutsch Lajos hivatalnok Gurahoncz. — Bruck Ferencz titkár Szeged. — Ormódy Béla birtokos Szeged. — Halbrohr Adolf mérnök Budapest. — Hirschl Emil utazó Nagyvárad. — Sohár Jenő utazó Budapest. — Szeberényi István közjegyző Apatin. — Behron József utazó Bécs. — Wagner Alfréd utazó Bécs. — Frankl Mór kereskedő Budapest.

Vass Szálloda. Dr. Groza János szentszéki előadó Nagyvárad. — Vinkler József gazdatiszt Sepső. — Klein Herman utazó Temesvár. — Deneberg I. utazó Bécs. — Suchi Vilmos utazó Bécs. — Veis Gyula utazó Budapest. — Reiner Frigyes utazó Bécs. — Eleki I. utazó Budapest. — Fuchs Vilmos utazó Bécs. — Szalai Ödön utazó Budapest. — Kohn Mór utazó Budapest. — Gros Mór utazó Budapest. — Kis Ignátz kereskedő Budapest.

Városi színház.

Bérlét 58. sz.

Páros.

Kedden, 1900. évi november hó 27-én

A nők barátja.

Vigjáték 5 felvonásban. Irta: Ifj. Dumas Sándor. Fordította: Kürthy Emil.

S Z E M É L Y E K:

De Ryons	László Gy.	Leverdet	Mezei Péter.
De Montegre	Palágyi L.	Leverdetné	Bácsné.
De Simrose	Nemes S.	Simrose	Angyal Ilka.
Des Targettes	Bács Károly.	Hackendorf	Menszáros M.
De Chantria	Rubos A.	Balbine	Turchányi O

Kezdet 7 órákor.

NYILTTÉR.***Karácsony
1900.****Kossak József**

cs. és kir. udvari fényképész

Arad, Templom-utca 2. szám.

Ajánlja mint legalkalmasabb

karácsonyi ajándékot

saját műintézetében készülő utólérhetlen kivitelű

nagyításait.

A legtisztább Platin tonusban, bármily elavult kép után, valamint mindennemű színezett képek

aquarell, pasztel és olaj

festékekben,

művészileg összeállított

családi Tableaukat

és csoportokat.

Allandó kiállítás az üzlet bejáratában.

3172

Szíves karácsonyi megrendelések mielőbb kéretnek.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

927/1900. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Arad-Csanádi Gazdasági takarékpénztár aradi cég végrehajtónak, Dehlyán Mihály és neje Kreszta Flóricza drauczi lakos végrehajtást szenvedő elleni 400 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék, a borosjenői kir. járásbírósi kerületében fekvő és a Draucz községi 157. számú telekkönyvben A. I. (299—300) 646, 766, 1181, 1365, 1500, 1672. hrjzi sz. alatt foglalt ingatlan 743 frtban megállapított kikiáltási árban az 1900. évi december hó 24-ik napján d. e. 10 órakor Draucz községánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni, u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígért nem tétetik, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverési kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni. A bánatpénzül letett értékpapirokat tartozik a vevő az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt az ingatlan becsárának 10%-át tevő készpénzzel kicserélni, minek elmulasztása a 10-ik pont jogkövetkezményét vonja maga után, a bánatpénz lefizetésének kötelezettsége alól azonban a kisbirtokosok országos földhitelintézete, ha az árverezők sorába akar lépni, (az 1887. XXVI. t.-cz., illetőleg az osztr. magyar bank jelzálog-hitelosztálya alapszabályainak ezen törvényben becikkelyezett 11. §. 7. pontja értelmében fölmentik.

3. Vételi bizonyítvány a vevőnek csak a jogerőre emelkedett árverés foganatosításától számított 15 nap elteltével fog kiadatni.

4. A vevő köteles a vételárat a következő módon kiegyenlíteni:

a) Az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt, a bírói árfeosztást (sorrendi tárgyalást) be nem várva, köteles a vételár 1/3-át közvetlenül a kisbirtokosok Országos Földhitelintézeténél (Budapestén, Bálvány-utca 19. sz.) lefizetni, esetleg ugyanakkor az intézettel, kölcsönének megtartása és átvállalása iránt meg egyezik. Ily megegyezés esetén a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete által kiállítandó nyilatkozattal igazolja a vevő a telekkönyvi hatóságnál, hogy az intézeti kölcsönnek nemcsak részlethátralékait és járulékait kifizette, hanem magát a kölcsön tőke hátralékát is folytatolagos törlesztésre, az intézeti szabályai értelmében átvállalta. Az intézet által kiállítandó nyilatkozat alapján, az aoban ki-tüntetett összeg, a vevő javára, vételár tartozásának törlesztésére beszámíttatik;

b) A Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézete kölcsönének átvállalása esetén tartozik a vevő az árverés jogerőre emelkedésétől számított hat hónap alatt, a vételárnak és 5%-os kamatainak a bánatpénzzel és az intézeti számla összegével ki nem egyenlített hátralékát a telekkönyvi hatóságnál, az illetékes dóhivatalnál lefizetni;

c) Ha a vevő a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete kölcsönét megtartani s folytatolagos tör-

avagy arra nézve az intézet szabályai értelmében az intézettel ki nem egyezhetett: az árverés jogerőre emelkedésétől számított három hónap alatt tartozik a vételár második 1/3-át, ugyanazon időtől számított hat hónap alatt pedig a vételár utolsó 1/3-át lefizetni és pedig: a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete követelése erejéig terjedő összeget közvetlenül az intézet pénztáránál, a vételárnak ezen felüli részét pedig a telekkönyvi hatóságnál.

5. A vevő a vételár után az árverés napjától számítandó 5 százalékos kamatot fizet, mely az egész vételárra vonatkozólag az utolsó vételár-részlet levonása alkalmával számítandó ki és fizetendő le.

6. A bánatpénz a vételár teljes kiegyenlítése alkalmával számíttatik be.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróság tkvi hatóságánál és Draucz, Aranyág és Taucz községek előljároságánál megtekinthetők.

Borosjenőn a kir. jbiróság mint tkvi hatósága — 1900. évi október hó 8-án.

Bittó,

kir. járásbíró.

3195

3666—1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál egy üresedésbe jött 1600 korona évi tiszti fizetéssel javadalmazott adóügyi számtiszt és egy esetleg megüresedő 1400 korona évi tiszti fizetéssel kapcsolatos irodai segédtiszt állás választás

útján betöltendő lévén, azokra ezennel pályázat nyitattik.

Azok, a kik ezen állásokra pályázni kívánnak s az 1883. évi I. t.-cz. 19. §-ában előirt minősítéssel bírnak, felhivatnak, hogy pályázati kérvényüket hivatalomhoz 1900. évi december hó 9-ig benyujtsák.

Arad, 1900. évi nov. hó 17-én.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

742/1900. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1901. évben szükséges költelműek szállítása iránt folyó évi december hó 3-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási árjegyzék szerinti egységárak.

Bánatpénzül leteendő 40 korona készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van és ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek és az árjegyzék a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1900. évi november hó 19-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,

ajegyző.

Okleveles jegyző,

ki a legkomplikáltabb ügyek rendezésére is vállalkozik, német és román nyelveket is beszél. Azonnali belépésre, lehetőleg ügyvédi irodába, **állást keres.**

Megfelelő napidij mellett kiegészítő munkát is elfogad.

Czim: Nagy Antal okl. jegyző, Silingya.

912—1900. a szám.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur 1900. évi október hó 11-en kelt 52049 számú rendeletével Kevermes községében egy új, állami elemi iskola és tartozékainak felépítését 41666 korona költségösszege — erejéig engedélyezte.

A fentemlített építési munkák kivételének biztosítása céljából 1900. évi december hó 15-ig napjára d. e. 10 órájára a csanádvarmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében Makón tartandó írásbeli zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 1/2 óráig a nevezett hivatalhoz pontosan benyujtsák, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem vétetnek. A pályázaton csakis képesített kőműves- vagy építő mesterek vehetnek részt, a kik ezen minőségüket okmányilag igazolni tudják.

Az ajánlatokban az általános feltételekben előirt s az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő, azaz: 2084 korona bánatpénz valamely állampénztár (adó-, vám- vagy sóhivatalnál) történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

Az ajánlatokban a kívánt árleengedés vagy felemelés a jóváhagyott költségvetés egységárainak % = százalékaiban számmal és betűvel kiírva, ki-tüntetendő.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet az általános és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Makón, 1900. évi nov. hó 19-én.

Csanádvarmegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

3182

Külön játék és diszműaru osztály 7. 15 kros szabott árakkal.

Színházi Versenybazar

a vértanu szoborral szemben.

Bőr pénzerszények	7 krtól,	Szines férfi ingek redős	
Iskola táskák	15 krtól,	mellet	93 krtól,
Könyvtartó szijjak	15 krtól,	Férfi harisnyák parja	8 krtól,
Zsebkések	10 krtól,	Férfi harisnyák kötöt p.	14 krtól,
Ruha és hajkefék	15 krtól,	Férfi trico alsó ingek	55 krtól,
Csont evőszköz párja	15 krtól,	" " nadrág	50 krtól,
Tiszta acél evőszköz p.	30 krtól,	" " vászon nadrág	49 krtól,
Bőr dohánytárcza	19 krtól,	Női ingek és fűzők	48 krtól,
Gummi nadrágtartók	15 krtól,	Női harisnyák	12 krtól,
Konty- és oldal-fésük	5 krtól,	Női keztyük	15 krtól,
Hajcsattok és hajtük	3 krtól,	Női fehér gallérok	12 krtól,
Bontó és sűrű-fésük	15 krtól,	Női fehér kezelők	15 krtól,
Kepes albumok 100 lap.	40 krtól,	Moare selyem-öv minden	
Piaczi vásár táskák		szinben	35 krtól,
patent amerikai bőrb.	15 krtól,	Női bőr-övek	30 krtól,
Legujabb óra szerkezetű		Női trico alsó-ingek	40 krtól,
felhuzó játékok	40 krtól,	Női mosó (voal) kötők	21 krtól,
4 soros gallér drbja	11 kr,	Fél szines szélű zseb-	
4 soros kezelő párja	19 kr,	kendő teztja	55 krtól,
Férfi ingek sima mellet	85 krtól,	Gyermek téli trico	30 krtól,
" " redős mellet	87 krtól,	Gyermek harisnyák	7 krtól,

Külön játék és diszműaru osztály 7 és 15 kros árakkal. óriási választékban. És sok ezer elő nem sorolt tárgy: alkalmi ajándékok, toillet czikkak, dessert servicek, mocca garnitúrák, liquer servicek gyertyatartók, kézi kosarak, sétatartók, fényképalványok, fogkefék, mosdószappanok, fali disztányérok, butor és szőnyegporlók, kézi, fali és japán legyezők, inggombok, stb óriási választékban kaphatók

a színházi versenybazarban

a vértanu szoborral szemben.

Külön játék és diszműaru osztály 7. 15 kros szabott árakkal.

Két irnok

a silygyiai körjegyzőségénél
azonnal alkalmazást nyerhet.

Mladin György,
körjegyző.

3190

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazd. széke az 1901. évben szükséges papirne-műek és írószerek szállítása iránt folyó év december hó 3-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: árjegyzék szerinti egységárak.

Bánatpénzül leteendő 300 ko-rona készpénzben, vagy elfogad-ható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta-n a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétet-nek figyelembe, ha azokhoz a bá-nompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az ár-lejtési feltételeket ismeri és el-fogadja.

Az árlejtési feltételek a gazda-sági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Vannay,
aljegyző.

Egy 4 lóra való

istálló

kocsis szobával, valamint

egy kocsis szin

melybe 4 kocsit helyezhető el, 3197

k i a d ó,

Szabadság-tér I. sz. alatt.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Zálogczédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és mindennemű
ékszertárgyakat

a legmagasabb árban megvesz

vagy ujakká átcsereél: 2905

DEUTSCH IZIDOR

órák, ékszerész, Templom-u., Minorita-palota.

Ugyanott mindennemű ékszertárgyak-
arany és ezüstművek alkalmi bevá-
sárlások folytán a legjutányosabb ár-
ban kaphatók.

744—1900 gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1901. évben szükséges kefe-kötő cikkek szállítása iránt folyó év december hó 3-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: az árjegyzék sze-rinti egységárak.

Bánatpénzül leteendő 50 ko-rona készpénzben vagy elfogad-ható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta-n szóbeli árlejtést megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétet-nek figyelembe, ha azokhoz a há-nompénz mellékelve van, s ha ajánltot tevő kijelenti, hogy az ár-lejtési feltételeket ismeri és elfo-gadja.

Az árlejtési feltételek és az árjegyzék a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke-nek 1900. évi november hó 19-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

A női szépség emelésére,
főköztelenítésére s fenn-
tartására a legkifűnőbb,
teljesen ártalmatlan, vegy-
tiszt és zsírintes ké-
szítmény a

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szüntet szepit, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és min-den más bőrbajt. Kicsimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is tőde bájos arczzsint kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisít-ások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerül-nek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyem-nek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készit-ményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nmeltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. véd-jeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlitnak. Fe-lelőséget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. che-miai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy tel-jesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., aroviz 50 kr., fozegzappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

Fuvarozásokat

a vaspályához és vaspályától, olesó díj
tétel mellett elvállalnak

Tenner és Buchsbaum

nagyfuvarosok.

Fa- és szénszállítások

előnyben részesülnek. 3185

Iroda Fő-út 22. ♦ Telefon sz. 175.